Maijs 1914. g. 9. gads. — № 5.

Kristigs Westnesis.

Redakzija un ekspedizija: Rigâ, „Golgatas Namâ", Hospitala ielâ 24. Telefons 73-12. (Рига, Лифл. губ., Госпитальная ул. 24.) **Pasta adrese:** Въ конт. „Кристигсъ Вестнесисъ", почт. ящикъ 1250, Рига. Redaktors-isdewejs W. Fetlers. Kreewu schurnala „Гость" redakzija: С.-Петербургъ, „Домъ Евангелія", 24 линія № 11. W. Fetlera telegrafiskà adrese Peterburgâ: Петербургъ-Авенезеръ.

Maksà ar peesuhtischanu par gadu 2 rubki; pa numureem pehrkot — 12 kap.; ahrsemês 1 dolaru 25 zentus. Sludinajumu sihku rakstu rindiņa maksà 20 k. — Par katru adreses mainu 10 k.

„Kristigs Westnesis", (The Christian Messenger), a lettish religious monthly. Publisher and Editor: Rev. W. FETLER, Hospital-Str. 24, Riga, Russia.

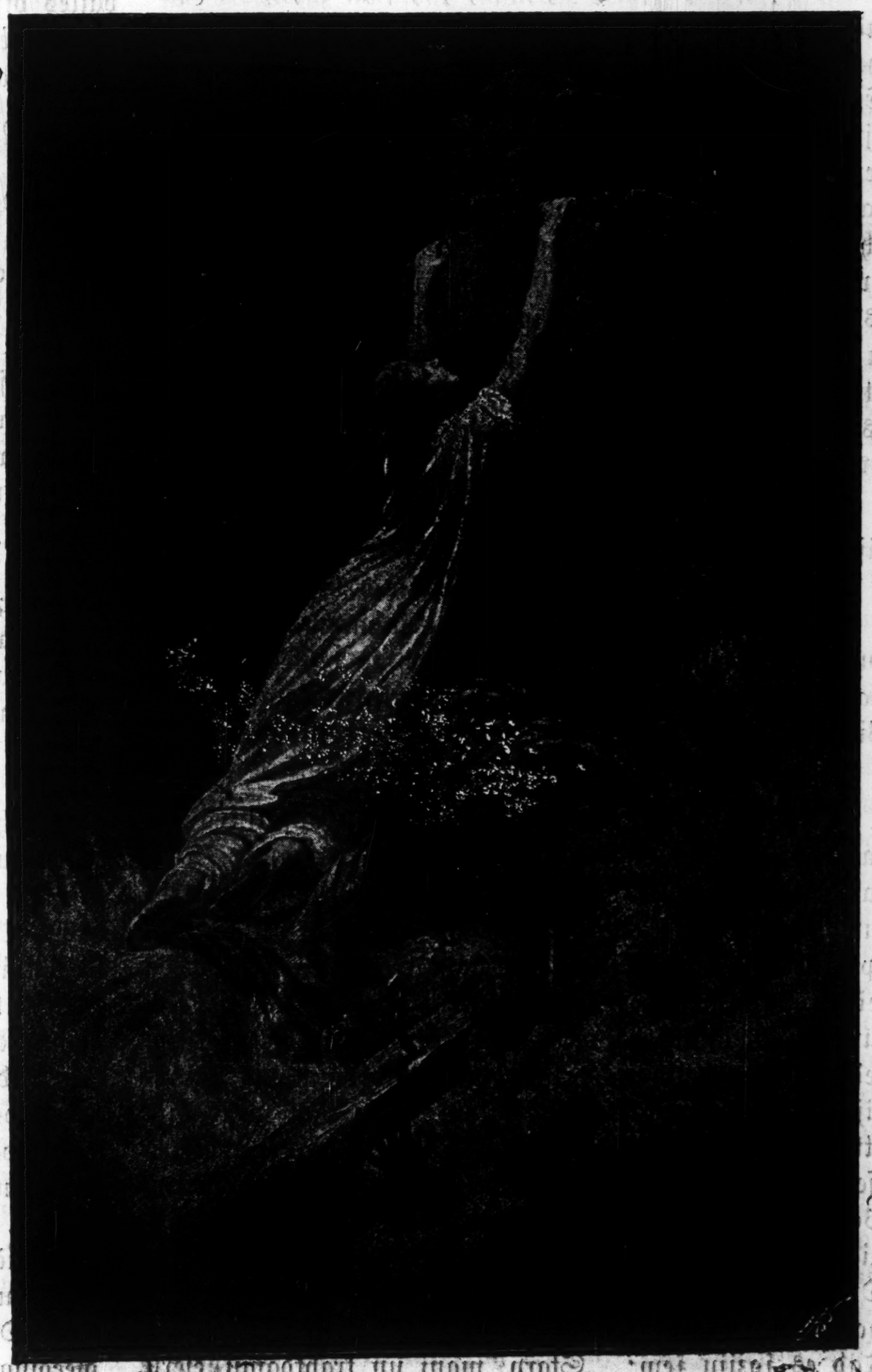

Teodoras:

Jau atkal!

Jau atkal tumscha mana dsihwes debess,
Kas masu brihdi it kà skaidrojàs,
Jau atkal behdu wihni augsti zelas,
Sirds mastizigà trihz un bakojas!

Dahrd pehrkoni un leetus gahschas straumem
Tik brihscham mahkonus schkel spilgti liesmi.
Wehl tumschaks top pehz katras gaismas schwihtras
Un schaustas wairak pahrnem dwehseli.

Kungs, apłauz wehtru mastizigà sirdi!
Es grimstu, Peestitaj, man roku sneedz!
Nahz, kleedè tumschos behdu padebeschus,
Man atkal Tawu gaismu redset leez!

Teologijas daktera A. R. Torreja.

Swehtais Gars kà Eepreezinatajs.

Kad Swehtais Gars kà Eepreezinatajs reiſ eenem ſirdi un tur paleek, tad weentuliba ir aiſdſihta uſ wiſeem laikeem; jo, kà mehs waretu juſtees weentuki, kad ſchis wiſu labakais Draugs ir weenumehr eekſch mums? Beidſamos 8 gadôs mana dſihwe ir tahda, ka to waretu nofaukt par weentuligu. Peenahkums mani ſauz leelako daku no ſchi laika buht atſchkirtam no manas gimenes. Reiſ aſtonpadſmit mehneſchus biju ſchkirts tuhkſtoſchàm juhdſchu tahlu, gandrihſ no it wiſeem maneem peederigeem. Weentuliba buhtu bijuſi gandrihſ neiſturama, ja mans wiſu peepildidamais Draugs nebuhtu bijis weenumehr ar mani. Atminu kahdu wehtrainu nakti, kurâ Deenwidus juhrâ ſtaigaju pa twaikona deki. Mana gimene bij aſtonpadſmit tuhkſtoſch juhdſchu tahlu. Kuga waditaji nodarbojas uſ tilta un es ſtaigadams domaju: ſche nu tu eſi weens pats. Tad zitas domas nahza: „Es neeſmu weens, pee maneem ſahneem kamehr ſtaigaju weentulibâ un wehtrâ, ſtaigà Sw. Gars un tas peeteek.“ Es atſtahſtiju ſcho kahdâ bibeles konferenzê San-Paul pilſehtâ. Kahds dakters nahza pee manis pehz ſapulzes beigam un ſazija: „Gribu jums pateiktees par tàm domam, ka Sw. Gars weenumehr ir ar mums. Es eſmu ahrſts. Beeſchi man ir jaiſbrauz nakts laikâ un wehtrâ, tahlu uſ laukeem pee ſlimneekeem. Es beeſchi jutos weentulis, bet tahds es nekad wairs nebuhſchu. Es weenmehr ſinaſchu, ka ratôs pee maneem ſahneem Sw. Gars zeko ar mani.“

Ja domas par Sw. Gara wiſur klahtbuhſchanu reiſ eenem weetu ſirdî un tur paleek, tàs aiſdſihs bailes uſ wiſeem laileem. Kà waram baiditees breeſmu brihdî, ja Deewa Sw. Gars ir pee muhſu ſahneem, mums pa domu dot un muhs aiſſtahwet. Naw ko bihtees, ja ari blaudams eenaidneeku puhlis waj wehtra trako ap mums. Winſch ir ſtarp mums un puhli ar wehtru otrâ puſê.

Kahdâ wakarâ pehz ſapulzes biju apſolijees noſtaigat 5 werſtes lihdſ kahda drauga namam. Teka gahja gar eſermalu. Tikko ſahku eet, pehrkona negaiſs tuwojas. Par to eepreekſch nebiju domajis, bet es biju apſolijees un tadehł jutu, ka man ir jaeet. Teka weda reiſem łoti tuwu pee paſchas eſermalas. Nakts bija łoti tumſcha apmahkuſees, tà ka nebija eeſpehjams uſ preekſchu redſet. Schad un tad azim apſchilbinoſchs ſibins parahdija, kur teka bij gluſchi noſkalota, pehz kam nakts bija atkal tikpat tumſcha kà eepreekſch. Wareju dſirdet apakſchâ eſeru krahzam. Iſlikàs deeſgan bailigi eet pa ſcho weetu. Bet tai paſchâ nedełâ runadams par Sw. Gara perſonibu, biju ſazijis, ka Winſch ir weenmehr klahtbuhdams Draugs. Sahku domat: „Ko tu tur teizi ſawâ runâ par Sw. Garu kà weenmehr klahtbuhdamu Draugu?“ Tad es ſaziju ſew: „Starp mani un krahkdamu eseru, tezinas malâ ſtaigà Sw. Gars“ un es beſ bijaſchanas, preezigs turpinaju zełu.

Man atrodotees Londonâ, kahda jaunawa apmekleja muhſu ſapulzi kahdâ pehzpusdeenâ Alberta Leelâ ſahlê. Wina łoti bijàs tumſas. Ta pawiſam neeeſpehja weena pate eeeet tumſchâ telpâ. Bet ſchinî ſapulzê ta dſirdeja runu par Sw. Garu kà weenmehr klahtbuhdamu Draugu. Wina gahja mahjâs un ſtahſtija mahtei kahdas brihniſchkas domas ta bija dſtrdejuſi to deenu, un kà ſchis bij aiſdſinuſchas uſ wiſeem laikeem bailes. Patlaban bija łoti tumſcha ſeemas pehzpusdeena Londonâ. Winas mahte to uſluhkoja un ſazija: „Labi, pahrlezinaſimees, waj tà pateeſi ir. Uſkahp behninôs un aiſſlehdſees weena pate tumſchâ iſtabâ.“ Jaunawa tuhlit uſlehza, lezeja pa trepem augſchâ un eegahja tumſchâ telpâ, aiſſlehdſa durwis un noſehdàs. Wiſas bailes bij ſuduſchas. Nahkoſchâ deenâ wina rakſtija, ka tai iſlizees itin ka iſtaba buhtu bijuſi pilna ar brihniſchku godibu, ar Sw. Gara klahtnibas godibu.

Domas par Sw. Garu kà Eepreezinataju muhs iſdſeedina ari no beſmeega naktim. Diwus gadus ſlimoju ar beſmeegu. Katru wakaru es gahju gultâ gandrihſ noguris lihdſ nahwei; likàs ka aiſmigſchu, bet es newareju gulet. Kahdus zihninus man bij jaiſtur ſchinîs 2 gadôs. Likàs ka ſaudeſchu prahtu, ja netopu atſwabinats. Glahbſchana pehdigi nahza. Gadeem ilgi dſihwoju beſ wismaſakàm domam par beſmeega gruhtibam. Kahdu wakaru Inſtitutâ dewos atkal ſawâ iſtabâ; nolikos, zeredams tuhlit eemigt, ka to biju paradis. Bet tikko mana galwa bij dſuſzin aiſkahruſi ſpilwenu, pamanju, ka beſmeega ſlimiba bij atkal klaht. Kam ſchi ſlimiba reiſ bijuſi, tas winu nekad neaiſmirſt un nekad nepahrprot. Likàs itin ka beſmeegs ſehdetu uſ manas gurſas kahjgalu un luhkotos uſ mani un ſazitu: „Es eſmu atkal atpakał uſ ziteem diweem gadeem.“ „Ak“, es domaju, „wehl pawadit diwus, breeſmigus beſmeega gadus“. Bet taî paſchâ rihtâ Inſtitutâ ſtudenteem biju dewis lekziju par Sw. Gara perſonibu un Winu kà weenmehr klahtbuhdamu Draugu. Man eeſchahwàs domas: „Par ko tu runaji uſ ſtudenteem ſchoriht? Ko tu teem ſtahſtiji?“ Es ſkatijos apkahrt un ſaziju: „Tu Sw. Deewa Gars, Tu eſi ſche! Es neeſmu weens. Ja tew ir kas ko manim ſazit, es klauſiſchos.“ Tad Winſch eeſahka man atklaht daſchas dſiłas un krahſchnas leetas par manu Kungu un Peſtitaju, leetas, kuras manu dwehſeli pildija ar preeku un ar meeru. Nahkoſcha leeta, ko apſinajos bija, ka biju aiſmidſis un pehznahkoſcho leetu apſinajos nahkoſchâ rihtâ. No ta laika, kad ween beſmeegs nahza uſ manu puſi, es weenkahrſchi atgahdajos, ka Sw. Gars ir pee manis un luhkojos uſ Winu, lai tas runà uſ mani un mahza mani. Winſch to ir darijis, un beſmeegam ikreiſes bijis jabehg.

Domâs par Swehto Garu kà Eepreezinataju ir ari dſeedinaſchana ſalauſtàm ſirdim. Zik daudſ łauſchu ir

pasaulê ar salaustàm sirdim, schkirti no tèem, kurus tee tik loti mihleja. Ir dascha seewa, kurai preeksch dascheem gadeem, waj mehnescheem, waj nedelam nebij par sewi jaruhpejàs, jo pee winas sahneem bij kristigs laulats draugs, tik gudrs un spehzigs, ka ta us to bij likuse wisu atbildibu. Wina gahja zaur dsihwi apmeerinata un bezruhpiga, mihleta un apgahdata no laulata drauga. Bet kahdâ breesmigâ deenâ wihrs tapa no winas atnemts. Wina tapa atstahta weena ar wisam ruhpem un atbildibu. No ta laika winas sirds bijuse weenmehr tukscha; wisa pasaule tai islikàs tukscha. Wina speedusès zauri dsihwes gruhtibam un peenahkumeem zik labi waredama, ar sahpju pilnu un gandrihs salaustu sirdi. Bet tur ir Weens, gudraks un wairak mihlestibas pilns nekà winas laulats draugs; Weens, kursch wehlàs nest wisas dsihwes ruhpes un atbildibu preeksch winas; Weens, kursch ir spehjigs — ja to tik peelautu — peepildit katru tukschu weetinu winas sahpju pilnâ sirdî. Kaut wina Scho pasihtu! Schis Weens ir tas Sepreezinatajs un Aisstahwis. Kad es apmehram schahdus wahrdus biju runajis sw. Andreja sahlê, Glasgowâ, pehz sapulzes beigam pee manis peenahza kristiga seewecte ar skumju waigu un atraitnes apgehrbu. Ta steidsàs pee manis un sazija: „Dr. Torrej, taisni schodeen ir gads pagahjis, kamehr mans laulats draugs nomiris. Es schodeen nahzu, lai dsirdetu no Jums kahdus sepreezinaschanas wahrdus. Juhs sazijàt taisni tos wahrdus, kurus man wajadseja. Es nekad wairs nejutischos weentule". Gads un seschi mehneschi pagahja. Es atrados us kahda drauga jachtas. Kahdâ deenâ masa laiwina no krasta tuwojàs un peestahjàs pee jachtas. Weena no pirmajàm personam, kuras no laiwinas eekahpa jachtâ, bij schi atraitne. Wina steidsàs pee manis un tuhliņ sazija: „Domas, kuras Juhs to deenu man eedewat Sw. Andreja sahlê, mana laulata drauga mirschanas deenâ, ir bijuschas weenmehr pee manis; Sw. Gars apmeerina mani un pilda manu sirdi."

Jt sewischki darbâ preeksch muhsu Meistara domas par Sw. Garu, ka Aisstahwi un Sepreezinataju, mums loti palihds. Gribu to illustret ar kahdu no maneem peedsihwojumeem. Es klusu par mahzitaju tadehl, ka tapu us to speests. Wairak gadus ilgi es leedsos buht kristigajs, jo negribeju tapt par mahzitaju; es baidijos, tikko tapschu kristigajs, man buhs jatop par Deewa wahrda sludinataju. Mana atgreeschanàs ihstenibâ bij padoschanàs Winam schai leetâ. Tai wakarâ, kurâ es nodewos, es nesaziju „es gribu tizet Pestitajam", nedz „es gribu atstaht grehkus", waj kaut ko lihdsigu. Es weenkahrschi issauzos: „Kungs atnem scho breesmigo nastu no manas sirds, es gribu sludinat ewangelijumu". Bet reti kahds sawas dabas dehl, buhs bijis preeksch mahzitaja amata tik nederigs, kà es. No behrnibas biju loti bailigs un kaunigs. Pat wehl pehz tam, kad biju eestahjees Jalê, kolledschâ un pa brihwdeenam atrados mahjàs, un mana mahte mani aizinaja winas pasihstamus apsweizinat, tad biju tik isbijees, ka gandrihs newareju ne skanu dabut par luhpam. Un kad winas draudsenes bij aisgahjuschas, mahte man jautaja: „Kapehz tu neka nerunaji?" Es atbildeju: „Man schkeet, ka es runaju!" Bet mahte apstiprinaja: „Tu neislaidi ne skanas." Domajeet, kà schahds sehns lai der par mahzitaju! Man nekad nebij duhschas pat luhgschanas stundâ runat, lihds es biju eestahjees teologiskâ seminarâ. Tad jutu, ja gribu tapt par mahzitaju, man wismaz jabuht spehjigam runat luhgschanas stundâ. Es ismahzijos gabaliņu no galwas ko sazit, bet, kad laiks bij peenahzis, es sawâs bailês daudz no eemahzità biju aismirsis. Kritiskajâ momentâ es satwehru preekschâ stahwoschà benka atsweltni un peewilku to pee sawàm kahjam un turejos pee tàs. Likàs, ka Niagaras uhdens gar weeneem maneem sahneem dewàs augschup un gar otreem lejup; mana balss trihzeja. Es atkahrtoju tik daudz, zik wareju atminet, un nosehdos. Domajeet par schahdu wihru, eestahjam mahzitaja amatâ. Manâ mahzitaja pirmlaikâ es norakstiju spredikus pilnigi un eemahzijos no galwas, peezehlos un grosiju swahrku knopi, lihds to biju isteizis, tik labi zik wareju. Pehz tam es atkritu atpakaļ kanzeles krehslâ ar domam, ka nu atkal weselu nedelu buhschu swabads no gruhtà usdewuma. Newaru Jums isteikt, zik daudz es zeetu tai laikâ. Bet peenahza preeziga deena, kurâ es sahku pasiht Sw. Garu, kà Aisstahwi un Sepreezinataju. Mani pahrnehma pahrleeziba ka, kad es peezelos sludinat, weens Zits stahw pee maneem sahneem, kuru Deews usluhko, kamehr klausitaji redz mani; ka wisa atbildiba ir us Wina un Winsch ir pilnigi spehjigs ar lauschu wajadsibam sastaptees. Sapratu, ka mans weenigais darbs nu ir stahwet eepakaļus, zik tahlu ween eespehjams un laut Sw. Garam strahdat. Sludinaschana tagad naw wairs man par nastu; sludinat ir mans leelakais dsihwes preeks. Reisèm, kad peezelos runat un nomanu, ka Winsch ir klaht, ka wisa atbildiba ir us Wina, tahds preeks pilda manu sirdi, ka man gruhti atturetees no preeka sauzeeneem un lehkschanas. Winsch ir tikpat gataws mums palihdset wisôs muhsu darbôs: swehtdeenas skolâ, pee personiga darba un katrâ zitâ kristiga usdewumâ. Daudzi atturàs usaizinat zitus, nodotees Jesum, tee bihstas, ka neissazischot wisu kà wajaga; tee bihstas, ka padarischot wairak launa nekà laba. Tà pateesi buhs, ja j u h s darisat darbu; bet ja juhs tizesat tam Aisstahwim un lausat Winam sazit tà, kà Winsch to grib, juhs nekad nedarisat launu, bet labu. Daschu reisi isleekàs, ka juhs neka nepanahzàt zaur juhsu leezibu, bet warbuht pehz gadeem juhs peedsihwosat, ka darbs nebij weltigs. Ja juhs pat itin nekad schinî pasaulê to nepeedsihwotu, tad muhschibâ Juhs to sapratisat.

Sw. Garam ir daudz zeļu mums klaht stahwet un ispalihdset, par. ko runasim wairak, kad studesim wina

darbu. Winſch ir pee mums, kad luhdſam Deewu (Rom. 8:26—27); kad ſtudejam Deewa wahrdu (Jahn. 14:26; 16:12—14); kad luhkojam dwehſeles peeweſt Jeſum (Ap. d. 8:29); kad ſludinam waj mahzam (1. Kor. 2:4); kad topam kahrdinati (Rom. 8:2); kad atſtahjam ſcho paſauli (Ap. d. 7:54—60). Lai mehs paturam ſchis domas zeeti tagad un weenmehr, ka Sw. Gara darbs ir buht pee mums un eenemt muhſu weetu.

W. Fetlera:

Deewa wahrda walkaſchana.

(Iſ runas, turetas pehdejâs ſweht. ſapulzês Golgatas namâ Rigâ. Uſrakſtijis R. Bergſpitz).

Es ſchoriht gribu ihſumâ runat jums par daſchàm weenkahrſchàm, bet loti ſwarigàm leetam. Pehdejo reiſi, ja nemaldos, es runaju par jaunpeedſimſchanu. Lai mehs ſtaigatu atjaunotâ dſihwibâ, tad mums wajaga jaunas ſirds un jaunu garu. Tas Kungs praſa no mums tahdu dſihwi, kas ir Wina wahrda zeeniga.

Es jums laſiſchu iſ praweeſcha Ezekiela gr. 36. nodaļas, ſahkot no 16. pant.

„Atkal ta Kunga wahrds uſ mani notika ſazidams: Zilweka behrns. Iſraela nams, kad tee ſawâ ſemê dſihwoja, tad tee to ſagahnija ar ſawu zelu un ar ſaweem darbeem; winu zelſch bija manâ preekſchâ ka ſahrnainas ſeewas neſchkihſtiba. Tadehl es ſawu bahrdſibu pahr wineem iſgahſu to aſinu dehl, ko tee tai ſemê bija iſlehjuſchi, un winu elku dehl, ar ko to bija ſagahnijuſchi. Un es tos iſkaiſiju ſtarp tautam un tee tapa iſputinati pa walſtim, es tos ſodiju pehz winu zela un pehz winu darbeem.

Kad tee nu pee tàm tautam nonahza, kurp tee bija gahjuſchi, tad tee ſagahnija manu ſwehto wahrdu, tapehz ka no teem tapa ſazits: ſchee ir ta Kunga laudis un iſgahjuſchi no Wina ſemes.

Bet man ir ſchehl ſawa ſwehtà wahrda, ko Iſraela behrni ſagahnijuſchi ſtarp tàm tautam, kur tee bij nahkuſchi. Tapehz ſaki uſ Iſraela namu: tà ſaka tas Kungs Kungs: es to nedaru juhſu dehl, Iſraela nams, bet ſawa ſwehtà wahrda dehl, ko juhs eſat ſagahnijuſchi ſtarp tàm tautam, kur eſat nahkuſchi. Jo es pagodinaſchu ſawu leelo wahrdu, kas ſtarp paganeem ir ſagahnits, ko juhs winu widû eſat ſagahnijuſchi. Un pagani ſamanis, ka es eſmu tas Kungs, ſaka tas Kungs Kungs, kad es pee jums ſwehts parahdiſchos preekſch winu azim.

Jo es juhs atwediſchu iſ tàm tautam un juhs ſapulzinaſchu iſ wiſàm walſtim, un es juhs atwediſchu atkal juhſu ſemê.

Un es jums doſchu jaunu ſirdi un doſchu jums jaunu garu un atnemſchu to akmena ſirdi no juhſu meeſam un doſchu jums meeſigu ſirdi.

Un to es nedaru juhſu dehl, ſaka tas Kungs Kungs, lai juhs to ſineet. Kaunatas un noſarkſteet ſawu zelu dehl, juhs Iſraela nams".

Tas Deews Kungs ſkatàs uſ ſaweem laudim. „Es, tas Kungs Deews . . . ſawa ſwehtà wahrda dehl." Mehs redſam, ka Deews ir loti nopeetnis Aiſſtahwis ſawam ſwehtam wahrdam. Ja juhs nemtu Bibeli rokâ, tad redſetu, ka Winſch daudſ par to ir ſazijis.

„Tew nebuhs Deewa ſawa Kunga wahrdu neleetigi welti walkat!

Otrà bauſchla iſſkaidroſchana muhſu aprindâs ir bijuſe loti ſekla. Swehtdeenas ſkolu un baſnizu iſſkaidrojumôs ſaka, ka Deewa wahrda neleetiga walkaſchana eſot tur, kur peeſauzot winu neweelâ. Bet tas tikai tà iſleekas no ahrpuſes ſkatotees. Deews ſaka: „Sawa ſwehtà wahrda dehl" un „tew nebuhs Deewa Kunga wahrdu neleetigi welti walkat." Tam ir daudſ dſilaka noſihme. Ta Kunga wahrdu walkat, noſihmè, neſt Deewa wahrdu, beſ ka firds buhtu tai ſtahwokli, ka ta buhtu Wina wahrda zeeniga. Walkat mehs waram tikai ſawu apgehrbu, par peem. zepuri waj lakatiņu. Ja mehs ſakam: lakatiņſch ir ſils waj ſarkans, lakatiņſch ir tihrs waj netihrs, tad ta wehl naw wina walkaſchana. Walkat noſihmè: winu leetot.

Tas Kungs runà zaur praweeti par Sawa wahrda peeſawinaſchanu. Es eſmu peeſawinajees ſawus ſwahrkus — es winus walkaju. Laudis, kuri paſihtu manus ſwahrkus, ſazitu: tee ir Fetlera ſwahrki. Tas Kungs ſuhdſas: „juhs eſat manu wahrdu ſagahnijuſchi." Kapehz gan wini bij Deewa wahrdu ſagahnijuſchi? Tapehz, ka no teem tapa ſazits: „ſchee ir ta Kunga laudis un iſgahjuſchi no Wina ſemes." Man leekàs, ka tà Jehowa ſpreeſch par ſaweem laudim, kad tee eet pa wiſàm ſemem, nes Deewa behrnu wahrdu un zel elkus.

Neemſim par peemehru ſwahrku neleetigu walkaſchanu. Swahrki war buht daudſeem weenadi. Ja mani ſwahrki buhtu ofizeera mundeers, tad tas norahditu, kahdu ſtahwokli es eenemu walſts deneſtâ. Man buhtu jaaiſſtahw ſawa mundeera gods, jagodina walſts likumi un wiſâs leetâs jaiſturas pareiſi un godigi, lai neapkaunotu ſawu mundeeru. Peenemſim, nahk ſmotrs: wiſi ſaldati un ofizeeri ſapulzejuſchees. Generalis eerauga, ka weenam ofizeeram mundeers ſaplehſts un noſmehrets, uſpletſchi norauti u. t. t. Iſrahdàs, ka ofizeeris bijis dſertuwê un celas kautiņâ. Winu nodod teeſai par to, ka ſawu mundeeru neleetigi walkajis, ka naw aiſſtahwejis ſawa mundeera godu, zaur to apgahnidams neween ſawu mundeeru, bet ari ta deweju.

Tas pats ir ari ſakams par

Deewa wahrdu neleetigu walkaſchanu.

Ja zilweks netiz, tad winſch newar Deewa wahrdu walkat — netizigs peeſauz gan Deewa wahrdu, bet to newalka. Bet tas gan war Deewa wahrdu pareiſi waj nepareiſi walkat, kas tizigs. Bibelê naw neweenâ weetâ uſrakſtits, ka pagani neleetigi walkajuſchi Deewa wahrdu, bet par Deewa laudim gan tas ir teikts. „Kad nu tee pee tàm tautam nonahza, kurp tee bij gahjuſchi, tad tee ſagahnija manu ſwehto wahrdu." Schi apſuhdſiba ſihmejàs ari uſ mums un uſ mums. Es trihzu par ſcho leetu, man bail, ka es nelee-

tigi newalkaju Deewa ſwehto mundeeru, ko es eſmu zaur Kriſtu apwilzis, to wahrdu, kas eeſahkumâ bij pee Deewa. Zilweki ſpreeſch ſodu par ofizeera mundeera ſagahniſchanu, bet ko gan lai Deews ſaka par Wiņa ſwehtà wahrda ſagahniſchanu?

Neſen atpakaļ Peterburgas apgabala teeſâ iſteeſaja kahda L. leetu par ſchihdu wajaſchanu. Adwokats eeſneedſa teeſai apleezibu no kahdas konſiſtorijas, ka L. netiklas dſihwes dehļ atņemts preeſtera amats. Tas ir tas iſnahkums! Es redſeju ſcho zilweku — ir behdigi, tomehr tas ir tikai zilwezigs amats, ko zilweki eezehluſchi. Bet ja mehs eſam Kriſtu apwilkuſchi, uſmanigi gan tad mums jaſtaigà!

Saka, ka latweeſchi eſot kriſtiga tauta, tas noſihmè, ka latw. tauta apwilkuſe Deewa wahrdu. Kà tad nu ir? Waj mundeers, mans draugs, ir tihrs un ſkaidrs, ko tu walkà, jeb tur netizibas melnumi un plankumi ir wirſû. Kungs, es eſmu Tewi apwilzis, es eſmu atklahti apleezinajis, ka eſmu Taws kalps, -- waj eſmu ari godam walkajis Tawu wahrdu? Es eſmu pirmais, kas ſewi apſuhdſos, jo es ari neeſmu tik apdomigi gahjis pa ſchis paſaules dubļaino zelu!

Waj gan mehs, ja negribot eſam aptaſchkijuſchi ſawu apgehrbu, dodamees pee ta Awota, kas pluhſt mums par ſchkihſtiſchanu? Kriſtus preeſch mums ir nomiris, Wiņſch ir tas ſchkihſtitajs, Wiņa aſinis ir tas awots, kas pluhſt par muhſu grehkeem. Apwelkat Wiņa wahrdu un ſtaigajat ſkaidribâ? Schinî weetâ man gribetos jums likt nopeetni pee ſirds, lai juhs walkajat ta Kunga wahrdu ar ſchkihſtu ſkaidru ſirdi, lai juhs eſat Wiņa wahrda zeenigi.

Newelkat juhgu ar netizigeem! Neeſmu redſejis tahda, kas welkot juhgu ar netizigeem, buhtu palizis weenumehr tizigs. Tihrs audeklis, balts apgehrbs! Jeſus Kriſtus wahrds ir ſkaidrs, tapehz ari ta maſakà nepateeſiba war tapt redſama.

Ja kas nezeeni mundeeru, tad tas ari nezeeni tàs walſts waldibu, kura wiņam mundeeru dewuſe. Ja kas iſturàs nepareiſi pret Deewa wahrdu, tad tas nezeeni ari Deewu. Tas behdigakais naw pee tam tas, ka wiņa mundeers ir ſaplehſts un notaſchkits, bet tas, ka wiņſch parahda ar ſawu dſihwi, ka tas naw ſawa mundeera zeenigs. Waj ari Deews nebuhs peeſpeeſts uſ tewi un mani ſazit: „tee pee tàm tautam nogahjuſchi ſagahnija manu wahrdu?“

Netizigee mahzàs paſiht Deewu no teem kriſtigajeem, kuri ſauzàs ſewi par Deewa behrneem. Pagani ſaka: „mehs juhſu tizibu negribam!“ Un kapehz? Tapehz ka kriſtigee tirgotaji paſpehjuſchi jau iſplatit ſtarp paganeem degwihnu, tapehz, ka pagani redſ kriſtigo dſihwê ari daudſ zitu grehku un netikumu.

Juhs, Rigas tizigee laudis, ko gan ſaka Riges eedſihwotaji par juhſu tizibu? Waj tas uſwalks peerahda, ka Deewa wahrds ir ſwehts preeſch jums? Waj juhs peerahdat, ka juhs pehz Bibeles dſihwojat? Ak kaut mehs Deewa wahrdu neſagahnitu, kaut wiņſch buhtu mums ſwehts! Lai par mums nebuhtu jaſaka: tee gan runà par Wiņu, tee gan dſeed: „Man pakaļ wiſi kriſtili“, bet waj wini ari ſtaigà Kriſtum pakaļ? Lai Deews mani paſargà, ka es nekam zitam juhs neaizinu pakaļ ſtaigat, kà ween Kriſtum!

Es palaſiſchu jums iſ kahdas Dawida dſeeſmas:

„Un peeſauz mani behdu laikâ, tad es tewi gribu iſraut, un tew buhs mani godat. Bet uſ beſdeewigo Deews ſaka: kà tu drihkſti daudſinat manus likumus un manu deribu nemt ſawâ mutê, kad tu tomehr eenihſti pahrmahzibu, un laidi pahr galwu manus wahrdus? Kad tu ſagli redſi, tad tu winam ſkrej lihdſ un tew ir daliba ar laulibas pahrkahpejeem. Ar ſawu muti tu dodees uſ launu, un tawa mehle dſen wiltibu. Tu ſehdi runadams pret ſawu brahli, tawas mahtes dehlu tu apmelo.

To tu dari, un kad es zeeſchu kluſu, tad tu domà, ka es tahds pat eſmu, kà tu; bet es tewi pahrmahzîſchu un tew to tureſchu preeſch azim. Saproteet jel to, juhs, kas Deewu aiſmirſtat, lai es neſaploſu, un iſglahbeja newaid.“

Draugi, Deews un Deewa wahrdi ir ſwehti, -- turat wiņus ſwehtus! Nepahrkahpjat ſcho bauſli, — „jo tas Kungs to neſoditu nepametis, kas Wiņa wahrdu neleetigi welti walka“. Deews ſawu wahrdu aiſſtahw, Wiņſch nelaus wiņu apgahnit. Tas ir tas, kapehz es trihzedams ſtahweju ſchorihſcha wahrda preekſchâ.

Ja mehs netizam Deewam, ja neatſihſtam Kriſtu par Deewa dehlu, tad lai mehs Wiņa wahrdu newalkajam; bet ja mehs ſauzamees par kriſtigajeem, tad wai mums, ja daram kaunu Wiņa wahrdam un nedſihwojam kà ihſti kriſtigajee!

Neſen atpakaļ nomira Parisê lords Rodſtoks, kas ar leelu ſwehtibu ſtrahdaja pee ewangelijuma ſludinaſchanas augſtmanu ſtarpâ. Peterburgâ un ari ahrſemês daudſ augſtmanu zaur wiņa ſludinaſchanu atgreeſuſchees. Wiņſch bij mihlſch, firſnigs zilweks: es wiņu zeeniju kà Pawilu un wiņſch mani ka Timoteu. Klauſatees, ko wiņſch man raksta ſawâ pehdejâ wehſtulê ihſi pirms nahwes: „Mihlais Fetler, es biju tik preezigs dſirdot, ka ta Kunga leeta ſekmejàs un ka Juhs eſat turejees Wiņam pee kahjam. Bet juhs ſinat, kad ta labà ſehkla eeſehta, tad tas launais nahk wiņu paņemt. Bet mums jaapſlehpj ſawa meeſa, mums jabuht pilnigi ar Kriſtu apgehrbteem, tad ari laudis Kriſtu redſès muhſu weetâ.“

Tahļak wiņſch raksta: „Jo mums jaſargajàs, ka teekam garam welna kahrdinaſchanam. Welns bij tas, kas lika Kriſtu uſ Deewnama jumtu. Tur uſ jumta gan muhs paſaule redſ, bet kad mehs Deewnamâ eekſchâ eſam, tad tee redſ tikai deewnamu.

Eekſch kam gan bij tas ſpehks, ka daudſ laudis atgreeſàs zaur wiņu? Tapehz, ka wiņſch wkahpa no ta deewnama jumta gala, kur wels wiņu bij nolizis, un eegahja deewnamâ pee laudim, tapehz, ka wiņſch bij Kriſtu apwilzis, — laudis ſkatijas uſ wiņu un redſeja Kriſtu. Mums waj ag Kriſtu paaugſtinat!

Es juhs loti luhdſu: nekahpjat uſ jumta galu. Mani mehginajumi to darit ir katrreiſ ſlikti iſdewuſchees, eſmu nokritis un ſahpigi ſabauſijees. Un labi ari tas, jo zaur to eekluhſtam Kriſtus ſlimnizâ, Wina brihniſchkigajâ ahrſteſchanâ. Ja juhs gribat, lai Deewa wahrds neteek neleetigi walkats, tad ſtaigajat pilnigi Winâ.

Es juhs luhdſu, neſagraiſat Deewa wahrdu. Jeſus apgehrbs bij auſts iſ weena gabala, beſ wihlem; tur newar neweens neka iſgreeſt waj peeſchuht, beſ ka tas nebuhtu redſams. Ja es ſawam apgehrbam kahdu gabalu iſgreeſtu, tad mana meeſa nahktu redſama. Es neſinu, brahli, kà jums, bet man naw nekahda labuma no ſewis paſcha; tas man no ſewis ir bijis, tas ir bijis man paſcham par kaunu.

Wehl reiſ juhs luhdſu: neejat uſ jumta galu; nezelat uſ jumta galu ari ſawu tizibu un darbus. Kur tas ir notizis, tur Kriſtus ir tizis apſlehpts.

Lai Deews mums palihdſ, ka no ſchi brihſcha mehs wiſi wairak pagodinatu Deewu par to ſwehto, muhſchigo, biſajamo Deewa wahrdu. Ja eſam Kriſtus kareiwji, tad parahdiſim, ka ari walkajam zeenigi mums uſtizeto mundeeru.

Pamoſchanâs un ſwehtiſchanâs.

Pehz Gotfrida Arnolda:

Kahdi bija pirmee kriſtigaji?

(16. Turpinajums)

Pirmo kriſtigo ſeegelis.

Sw. Wakarehdeens.

Pirmee kriſtigaji peelaida pee Sw. Wakarina tikai jaunpeedſimuſchus laudis. „Neweens zits to nedrihkſt baudit", ſaka Juſtines mozeklis, „ka tikai tas, tas jaunpeedſimſchanas maſgaſchanâ ir nomaſgats uſ grehku peedoſchanu un kas dſihwo kà Kriſtus pawehlejis".

Kad draudſe ſapulzejàs pee ta Kunga galda, diakons (palihgs) ſtahweja uſ paaugſtinatas weetas, kà wiſi winu wareja redſet un dſirdet. Winſch ſauza ar ſkanu balſi: „Swehtums peeder tikai ſwehteem". Daſchus winſch peeaizmaja un peeweda, zitus attureja. „Kas pats ſewi apſuhdſ, kas naw ſwehts, lai nenahk", winſch pamahzija. Kad Wakarina weeſi atbildeja, ka tee ſawas ſirdis Deewam atwehruſchi, diakons wehlreiſ ſawas rokas iſſteepa pret debeſim un ſauza: „Tà kà es wiſus juhſu darbus newaru ſinat, tad wehlreiſ atklahti jums uſdodu ſewi pahrbauditees: „Ja kahdam no jums duſmiba, eeſtaids waj lepniba ir ſirdî, waj tas kamajees, launus wahrdus runajis waj zaur kahribam ſamaitats, tas lai ahtrak nepeeeeet, lihdſ tas zaur ſirds pahrmainu no grehka ſchkihſtits. Bet kureem no jums ſchkihſta apſina, tee lai peeeet un nekaunàs".

Kas bija darijuſchi rupjus grehkus un nebija atgreeſuſchees, tee tapa gan ar laipnibu, gan ar ſtingribu no Wakarina attureti.

„Tu turi Deewa ſodibu par maſu leetu" ta par peem. Origens uſruna kahdu kriſtigaju, „un nizini ari draudſi, kura tewi beedina. Tu nebihſtees, nemt Kriſtus meeſu, tu eji pee Wakarina kà ſchkihſts un ſwehts, itin ka nekas nezeenigs nebuhtu un tu dòmà iſbehgt Deewa ſodam. Waj tu nedomà, ka ir rakſtits: „Tadeht juhſu ſtarpà ir daudſ wahju un neweſelu un daudſ ir aiſmiguſchi!" „Mahzitajs abgahna ta Kunga galdu", ſazija pirmee kriſtigaji, „kad tas nepawehl teem ar grehkeem aptraipiteem attureteès, bet beſ iſnehmuma lauj aiſkahrt ſwehtumu".

„Lai nepeeeet neweens nepeedewigais nedſ neſchkihſts", ſaka Kriſoſtoms. „Scho ſaku es jums, kas peeejat, ka ari teem, kas iſdalat. Uſ jums gul ne maſs fods, ja Juhs ſinat, ka kahds atrodas grehkà un juhs winam kaujeet nemt dalibu pee ſchi galda, wina aſinis tiks no jums praſitas. Ja nu ari kahds augſts generalis, konſuls, waj pat kroneta perſona nezeenigi peenahk, tad atturi winu; tew ir leelaka wara nekà winam, tew ir uſtizetas ſchkihſtàs aſinis. — Ja tu redſi neſchkihſtus peeejam, waj tew newajag buht noſkumuſcham un uſtrauktees? Kà tu gribi dabut peedoſchanu par tahdu nolaidibu? Tadeht lai aiſdſenam wiſus, kurus kà nezeenigus redſam peeeetam. Lai neweens nenem dalibu, kas naw mahzeklis; neweens kam ir neſchkihſta ſirds kà Judaſam, lai nenem maiſi, lai tam nebuhtu tapat jazeeſch. Ja tu neeedroſchinees tahdu atturet, tad ſaki man, es to nepeelaidiſchu. Es labak gribu nodot dſihwibu un kaut iſteet manas aſinis, nekà peelaut ta Kunga meeſu un aſinis nezeenigi baudit",

392. gadâ pehz keiſara Walenziniana agràs nahwes, par kuru biſkaps Ambroſijs bij ſazijis, ka pats Kriſtus winu eſot kriſtijis, Teodoſijs tapa par plaſchàs romeeſchu walſts patwaldneeku. Tas noteikti peekehràs pateeſai tizibai, bet winſch nebij ſawu ſirdi ſchkihſtijis no weenas leetas, proti no ahtràm duſmàm. Reiſ ſchìs duſmas bij winu aiſrahwuſchas uſ kahda barbariſka darba padariſchanu. Teſalonikas pilſehtà kahdâ lauſchu ſakreeſchanâ bija kahds keiſara eerehdnis lapis nonahwets. Schi wehſts ar noluhku winam tapa tà lihdſdalita, ka tam wajadſeja tapt breeſmigi duſmigam.

Kad biſkaps Ambroſijs par to dſirdeja, tas uſſtahjàs pret keiſara duſmàm ar aiſluhgumu un Teodoſijs apſolija apſchehloſchanu. Bet daſchi galma eerehdni, neluhkojot uſ ta apſolijumu, prata winu peerunat, lai paraksta lauſchu apkauſchanu. Trihs ſtundu laikâ tapa 7000 newainigi zilweki, beſ iſklauſchinaſchanas un ſpreeduma ap-

kauli. Winsch gan itin drihs noschehloja scho lihdsekli, tomehr tas bij jau ar wisleelako neschehlibu ispildits tapis.

Kad keisars drihs pehz tam nonahza Mailandê, Ambrosijam bij leelas ruhpes. Tas iswairijas ar winu runat, baididamees, ka keisara firds wehl nebuhs deesgan atklahta pret pamahzijumeem. Bet sawa amata spehkâ, kuru bij sanehmis no Deewa, tas rakstija keisaram grehzneekam: „Es sinu, Tu esi dedsigs preeksch tizibas un bihstees Deewu; bet Tawa daba ir karsta." Tad wehstulê winsch tam dewa saprast, ka basniza, wina asins grehka dehl, tagad newar ar to turet sadraudsibu un turpina: „Nepeeweeno schim weenam grehkam wehl otru, ka tu eedroschinatos Sw. Wakarinu baudit nezeenigi. Es neusdroschinajos Sw. Sakramentu isdalit, kad Tu pee tâ gribetu nemt dalibu. Ko es nedaritu, ja weena pascha asinis buhtu tapuschas isleetas, waj lai to daru, kur tik daudsu newainigu asinis brehz uz Deewu!" Wehstule beidsas: „Es Tewi mihlu, mihlu gleschi, es luhdsu par Tewi; nesmahdê ntani, kad Deews man stahw augstak nekâ Tu." —

Teodosijs atsauzas uz kehnina Dawida grehku. „Seko Dawidam," atbildeja biskaps „kâ grehkâ, tâ ari grehka noschehloschanâ."

Teodosijs padewas. Leels biskaps bij runajis uz tikpat leelu keisaru. Leels ir Teodosijs, tadehl ka tas nekaunejas grehkus noschehlot. Tas palika 8 mehneschus isslehgts no basnizas sadraudsibas. Seemswehtkôs pils eerehdna Rufinus klahtbuhtnê tas issazija ar nopuhtam un asaram sawas dsikas skumjas. „Es raudu," winsch sazija, „tadehl ka Deewa nams, kursch nabageem un wehrgeem ir atwehrts, preeksch manis jr aisslehgts."

Rufinus pehz tam mehginaja peedabut biskapu lai keisaru atkal usnem. Ambrosijs atbildeja itin atklahti, ka winam pawisam nepeeder schai leetâ jauktees, tadehl ka taisni zaur wina launo padomu asins isleeschana notikusi. Kad Rufinus sazija, ka keisars patlaban brauz schurpu, biskaps atbildeja: „Es winam aisleegschu nahkt pahr Deewa nama sleegsni un ja winsch tad grib spehlet keisaru, tad es winam labpraht atdoschu galwu".

Kad keisaram schi atbilde tapa aisnesta, tas tomehr apnehmas eet un labpraht usnemtees, ko biskaps tam usliks.

„Es nahku, lai wisu daritu, ko tu man nosazisi," winsch runaja uz biskapu.

Schis pagehreja atklahtu grehku noschehloschanu un lai isdod likumu, ka turpmak katris no keisara parakstits nahwes spreedums taptu ispildits tikai pehz 30 deenam, lai issargatos no keisara ahtru dusmu launam sekam.

Teodosijs itin labpraht nowilka keisarisko mehteli, nometas ar waigu pee semes un luhdsa: „Mana dwehsele lihp pee pihschteem, atspirdsini winu pehz Tawa wahrda." Laudis raudaja un luhdsa lihdz ar keisaru. Zik ilgi wilkas grehku noschehloschana, winsch atturejas no keisara mehteļa walkaschanas; pat neweena deena neaisgahja, kurâ tas nebuhtu ar sahpem atgahdajees sawu breesmu darbu. To darija Teodosijs, kuram wina kâ waldneeka zitu tikumu labad wehsture peelika nosaukumu „Leelais".

Ilgoschanâs pehz Sw. Wakarina sinamâ mehrâ ir mehraukla par mihlestibu uz to Kungu. Tadehl naw ko brihnitees, ka pirmee kristigaji to baudija beeschi tadehl, ka tee ik stundas paganu widû atradâs nahwes breesmâs. Ziprians saka: „Mums wehl sagaidams gruhts un breesmigs zihninsch, uz ko jaapbrunojas ar nekrahsotu tizibu un spehku kâ Kristus kareiwjeem. Sche apdomajam, ka mehs ikdeenas la Kunga bikeri dseram tadehl, lai ari mehs paschi Kristus labad waram isleet sawas asinis."

Tikko eesahkâs atkrischana, laudis wairs newehlejâs ikdeenas baudit Wakarehdeenu. Jau Krisostoms schehlojâs: „mehs weltigi stahwam ikdeenas pee altara, jo neweens nenahk pee Wakarina." Pehdigi Wakarinsch tapa dalits tikai reisi gadâ pa Leeldeenam.

Pirmâ kristigo draudsê pirms Wakarina tapa swehtiti mihlestibas meelasti, pee kureem sarunajâs par deewigâm leetam un kuri palihdseja draudses lozekkus saweenot. Katrs atnesa lihdz wajadsigo baribu un bagatee atnesa wehl wairak, lai no ta dotu nabageem.

Wakarina swehtischana bij loti weenkahrscha. „Tika luhgtas ta Kunga luhgschanas un peemineta Wina zeeschana, tad nehma ta Kunga meesu un asinis," tâ mehs lasam.

Trauki, kuros maise un wihns tapa isdaliti, bija ari loti weenkahrschi. Maise tapa pasneegta no koka pihtâ maises kurwi, kas leek saprast maises leelumu, un wihns glahsê waj koka bikerî pasneegts. Tertuljans pasino, ka uz glahzes bikereem parasti bija Kristus kâ Labâ Gana bilde.

Tapa beedinats pa dseedaschanas un Wakarina dalischanas laiku apkahrt lidot ar domam par dsihwes ruhpem. Leels swars tapa ari likts uz tizigajo saweenoschanu, ko Wakarinsch nosihmeja.

Pirms un pehz wakarina tee dewa weens otram meera skuhpstu, kâ winu nosauza. Krisostoms par to saka: „Juhs, kureem ir daliba pee schi noslehpuma, gan sinat, kas ir sazits. Muhsu mutei ir parahdits leels gods sanemt Kristus meesu, tapehz mehs godzeenigi skuhpstam weens otru." Un atkal: „Mehs skuhpstam weens otru, lai no daudseem taptu weens".

Jt sewischki jauki pirmee kristigaji saprata zeturto teikumu swehtâ luhgschana, wini tajâ eelika wehleschanos, weenmehr palikt eekšch Kristus; wini zaur to luhdsa nelik deenischku maisi, bet ari „dsihwibas maisi", no kuras tas Kungs ir sazijis, kas to ehd, tas neissalks ne muhscham (Jahn. 6:35).

Ja, kas Winu bauda ikdeenas, tas buhs muhschigi peepildits. Lai tas Kungs dod mums schis baudischanas noslehpumu saprast.

Teodoras:

Zihnas beedrim.

Ne tikai tad sem Kristus karoga Tu pastahwi,
Kad dsihwes saulite Tew smaida preezigi,
Bet ari tad, kad dsihwes wehtras tewi pihschlôs leez,
Kad nizinats un pat no beedreem pahrprasts teez.
Ne tikai tad, kad darbs taws panahkumeem mijas
Un slawas lauri tewim apkahrt wijas;
Bet ari tad, kad darbâ welti sweedrus lej,
Kad atstahts, weentuls ehrkschku teku ej. —
Tad, mihlais draugs, jel duhschu nesaudi!
Wehl zeeschak Kristus krustu salweri,
Wehl karstak zihnu sahkto turpini —
Tad guhsi uswaru un kroni mantosi.

1. Kad spehki gurst — sahk sust jau zeriba,
Kad spraustais mehrkis rahdas wehl tik tahlu
Un it kà sapni, klust nojaudi,
Tur debess malâ wina ehnu bahlu.

2. Tad tizibu, draugs, nesaudi! Bet ej
Un spraustam mehrkim weenmehr tuwak teezees;
Nelas par to, ja kahjas asino,
Un daschreis nespehkâ tu zelâ pihschlôs leezees —

3. Tik tizi, tizi ween! Wehrs augschup skateenus,
Drihs beigsi zeloschanu gruhto wahrgo,
Tad mehrki sneedsis — guwis uswaru,
Tu eemantosi goda kroni dahrgo. —

Sapnis.

Mesen atpakaļ kahds brahlis, kursch kà weikalneeks brauka apkahrt, un kuram ir darischanas un tirschanas ar daschadeem laudim, man atstahstija sekoscho peedsihwojumu is sawas dsihwes. Es atstahstischu wina wahrdeem.

Reis es eebrauzu kahdâ leelakâ zeemâ, winpus Dnepras (t. i. Kreewijâ). Pahrstaigajis zeemu, es beidsot eegahju kahdâ leelakâ kreewu mahjâ. Apsweizinajees es eeraugu us galda bibeli. Tas mani eeintereseja; es biju isbraukajis daudz zeemus, pahrstaigajis daudz mahjas, bet nekur gandrihs nebiju atradis bibeli. Tapehz es tuhlin ussahku ar saimneeku par scho preekschmetu sarunu.

„Tas ir „labi," es saziju „jums ir ari bibele mahjâs!" „O man ir daudz grahmatu," winsch atbildeja, ar sirgu juhs manas grahmatas newaretu aiswest." „Ja gan, bet schi ir ta galwenâ, winâ atrodas eekschâ daudz pehrles, dahrgakmeni, wajag tik tâs atrast", es saziju. Mans draugs jautajoschi raudsijas man azis, winsch burtiski gan bij manus wahrdus sapratis un neweenas pehrles lasot nebij atradis. Es sapratu winu un tadehl paskaidroju, ka bibele mums pasaka wiswajadsigako, ko newar atrast neweenâ zitâ grahmatâ un t. t.; es ihseem wahrdeem norahdiju us pestischanas zelu. Mans draugs mani loti usmanigi usklausijâs un lai gan wareja manit, ka tas daudz ko nesaprata, tomehr mans paskaidrojums to loti eeintereseja. Winsch eesahka mani issautat par aiskapa dsihwi, muhschigu pasuschanu un t. t. Beidsot es nopratu, ka man ir darischana ar pamodinatu zilweku, pee kura tas Kungs ir eesahzis sawu pestischanas darbu. Gribedams sinat, zaur ko tas ir pamodinats, es jautaju, kas winu ir wedis us schim nopeetnam domam. Winsch atbildeja:

„Es redseju sawadu sapni, kuru newaru aismirst, ne, to nekad neaismirsischu. Es redseju sewi nomiruschu. Guleju sahrkâ, kursch bija nolikts sche istabaswidû," winsch norahdija ar roku, „apkahrt stahweja mani peederigee un raudaja. Es ari turpat stahweju aiz wineem un domaju pee sewis, kapehz wini raud, es tatschu neesmu pagalam; tur sahrkâ ir tikai mana meesa — seme, bet mana dwehsele — gars ir dsihws. Kamehr es tà stahweju, peenahza diwi wihri, panehma sahrku un sahka to nest. Es gahju sahrkam eepakaļ.

Tee peenahza pee weenâm durwim, zaur kurâm wini sahrku gribeja nest zauri, bet tur nostahjâs weens wihrs, kà likas kahds kauns gars, un negribeja nesejus laist zauri. Winsch stahstija: „Tas zilweks ir grehzineeks — winsch ir grehkojis!" „Ja, tu esi grehkojis," atkahrtoja aiz manim kahda balss, kà likas mans aisstahwis. Beidsot tatschu neseji tika zauri, un par to loti preezajos. Mehs gahjam tahlak. Peenahzam atkal pee durwim, un atkal tas pats nostahjâs pee durwim un negribeja sahrku laist zauri, norahdidams, ka esmu grehkojis. Ta pate balss aiz manis sazija to paschu: „Ja, tu esi grehkojis, nu ir par wehlu, tu newari wairs neko darit." Es loti noskumu, sewischki tadehl, ka newaru wairs atgreestees. Tatschu beidsot mehs tikâm ari schim durwim zauri, bet drihs atkal apstahjamees pee treschajam un nu man isskaidroja, ka newaru wairs tikt tahlaki; man jaeet sawâ weetâ, kaukur apakschsemes. (Schi weeta tika nosaukta sawadi sweschwahrdâ, kuru es wairs neatzeros).

Tad neseji pazehla sahrku us galwas galu, lai mani us tureeni nolaistu. Es jutu, ka noeeschu kahdâ breesmigâ weetâ un leelâs isbailês atmodos. Es tizu, „winsch turpinaja", aiz kapa wairs naw atgreeschanâs un atmodees es biju loti laimigs, ka tas bija tikai sapnis.

Pehz tam es nopirku scho bibeli un sahku lasit. Es sinu, ka Deews negrib grehzineeka nahwi; tapehz ari Winsch man rahdijis scho sapni un lizis sastaptees ar jums, kas man skaidraki aisrahdijat, kà waru tikt no saweem grehkeem swabads.

Wehl winu paskubinajis lasit bibeli, lai pahrleezinatos, ka Jesus Kristus asinis muhs schkihsta no wiseem grehkeem (1. Jahn. 1, 9), es no wina schkihros sawâ sirdî preezigs, ka Deews wehl muhsu deenâs rahda laudim, lai tee behg no nahkamâs sodibas.

Atstahstijis K. Sprigeneeks.

Swaru kauſs.

Garigee un ſadſihwes jautajumi, apſkatiti no kriſtiga redſes ſtahwokka.

Pigmejs:

Kas ir pateeſiba?

Draugs, ſchodeen es gribu jautat tew weenu,
Tikai weenu jautajeenu. —
Kaut nebuhtu jautats tas tà ka tukſneſi,
Kur welti gaidit uſ domato atbalſi.
Kaut ari nebuhtu jautats kà klinſchu ſeenam,
Waj tà, kà pelekàm, ſlapjàm deenam,
Waj tà kà wehtrai, kas trako un kokus lauſa,
Waj tà kà juhrai, kas kraſtus dauſa. —
Ar neſauz palihgâ burwjus un ſihlneeku barus,
Waj legionus elles wislaunakos garus.
Un nedomà liki to preekſchâ Getem waj Sokratam,
Jeb Darwinam, Hekelim, Nietſchem waj Tolſtojam,
Bet luhdſams atbildi perſonigi tu,
Tu! . . .
Teiz draugs, kas ir pateeſiba? . . .
Waj tas, ka tu maſgà rokas un ſaki:
Es newainigs pee wina aſinim, bet juhs eſat traki!
Waj tas, ka tu uſwelz tam purpura mehteli,
Splauj waigâ, un kà ween mahzedams — apmehdi?
Waj tas, ka tu wihſti duhres un kleedſ: „noſt ar to"
Un beigâs pee lahſta koka to peenaglo? . . .
Waj tas, ka tu aſinis guloſcho tuwaku nepazeli
Tapehz ka tewi ſauz „Juhdu" un winu „Samareeti",
Waj tas, ka tu kleedſ: „naw Deewa lihdſ leelajâ barâ,
Tapehz ka wiſi tawi kaimini tapat dara? —
Waj tas, ka tu tuwaka aſinis dſeri un meeſu ehdi
Kur patihk tur eji, kad patihk tad ſehdi? —
Waj tas, ka tu iſſuhzi bahrinam pehdejo graſi,
Jeb tas, ka tu aplaupi naudas eeſtahdes kaſi? —
Waj tas, ka tu ſwareem rahditaju druſzin ſaleezi;
Jeb — „ja pa ſpehkam" tad birkawu noſodſi? —
Waj tas, ka tu maſleet mehru pataiſi ihſaku?
Jeb tas, ka tu puhlees lai ſtopam eeleektu dibenu? —
Waj tas, ka tu nedelà „tikai rubliti"
Iſdodi par tabazinu un ſaldo ſchnabiti? —
Un tur kur tew peenahzas ſimti liki labà leetà,
Tu labi ja „ſarkanu kapeiku" dewi tai weetà? — —
Un droſchi, es tizu — ja buhtu ſihkakas naudinas bijis
Tu ſen ſawu kapeiku buhtu ar to mijis . . .
Draugs, apſehdees, pahrdomà un neteiz wairs tà:
„Kas man gar to dalas — kur pateeſiba."

Kalnu Jekaba:

* * *

Ja atbildet gribi ſcho jautajeenu:
Kas paſaulè ihſtena pateeſiba?
Pee Golgatas kruſta lai wiſi ejam
Un Jeſu lai weenigi uſmeklejam —
Winſch dewa zilwezei atbildi weenu:
Es eſmu tas zeliſch un ta pateeſiba!

Stahſti, dſiesas, aprakſti.

H. Redina.

Rakſti par Ameriku.

Latweeſchi Amerikâ.

Winu garigee apſtahkli.

Latweeſchu tauta lihdſ ſchim wispahrigi nemot, bij paſihſtama kà deewbijiga un religiſka. Preekſch 10 gadeem deewleedſeji un Deewa ſaimotaji bija retums. Laudis runaja par winu tizibu ar brihniſchanos. Bet tagad deewleedſeju tizibas mahzibas ir wispahri paſihſtamas, ka tàs nedibinàs nedſ uſ wehſturi, nedſ dabas ſinibam, nedſ peedſihwojumeem un ka tikai nepeedſihwojuſchi jauni laudis, waj kahribàs dſihwodami peeauguſchi tiz winu teorijam. Tauta patlaban peedſihwo pahrejas laikmetu, tadehl wiſs jauns tai ir interefants. Ahrigai tureſchanai pee baſnizas formam kà ahrſemès, tà ari ſche ſekoja neiſbehgama atkriſchana no tàm un kerſchana pehz kautka zita. Tizigee bija loti gauſi nefuſchi tautai ewangeliumu, ko bij mahzijuſchi Kriſtus apuſtuli un Martinſch Luters, proti ka zilwekeem jatiz uſ Jeſu kà ſawu weenigo Peſtitaju un grehku Deldetaju; ka zaur Jeſu wiſi tizigee pateeſi dabun grehku peedoſchanu, muhſchigu dſihwoſchanu un ka zaur Sw. Garu mums jadabun ſirdi ſinaſchana, ka grehki pateeſi ir peedoti. Tizigee bija ari loti gauſi uſwaret grehkus, peeaugt fwehtâ dſihwè, un to wehſti neſt ziteem. Turpreti dauds tizigaju darbi nebuht neatſchkihràs no paſauligu lauſchu darbeem. Kamehr kriſtigee guleja, ſatans zentigi kaiſija ſawu ſehklu, kura uſdihga ahtri un netiziba iſplatijàs leelòs apmehròs ſtarp laudim, kuri dſihwo tizibu uſ Jeſu nekad nebij paſinuſchi.

Paklauſot wairak tizigaju luhgſchanas, tas Kungs beidſamòs gadòs atkal ſuhtija jo ſpehzigas Sw. Gara darbibas ſtrahwas. Ewangeliums no pateeſeem kriſtigeem tapa ſludinats jo dedſigi leelo un maſo baſnizu laudìs, daſchadòs pulzinòs. Tas tapa apſtiprinats ar ſwehtu dſihwi, ſlimu dſeedinaſchanam, runaſchanu nepaſihſtamàs walodàs un brihniſchkàm parahdiſchanam. Bet pirms ſchìs ſtrahwas war aiſſneegt tahlakas weetas, deewleedſibas mahziba no nepeedſihwojuſcheem, neſinigeem un grehkus mihledameem zilwekeem top tureta par pateeſibu.

Tà kà uſ Ameriku dodas pa leelakai dalai jauni nepeedſihwojuſchi laudis — wezeem tur nelihdſ brauki — tad tee ari itin drihſ tur padodas daſchadeem jauneem wirſeeneem, neluhkojot uſ to, zik tas derigi waj nederigi. Neween leelaka dala maſchinu iſgudrotaju dodas turpu, bet to dara ari jaunu tizibu iſgudrotaji. Tur teem brihwas rokas, kamehr tee nenahk neſaſkanà ar walſts likumeem, waj to dara kluſibàl Katris no ſcheem tiz, ka wina iſgudrojums ir weenigais un wina tiziba wislabakà paſaulè un ka winſch ir tas leelakais wihrs wirs ſemes.

Schahdu es tur redseju eewehrojamu skaitu, bet par to zitâ reisê.

Katrâ zilwekâ ir leelaks waj masaks „es" un tas grib tapt redsets; ja nu tas newar spihdet zaur jauneem isgudrojumeem waj isdomajumeem, tad to grib panahkt wismas zaur peekrischanu teem. Leetojot jaunos argumentus, tas us brihdi war pahrspeht nesagatawotus pretineekus -- un tas leekâs patihkami. Walodas nepraschanas dehl eenahzeji-latweeschi ir sweschi amerikanu daschadâm strahwâm, tadehl zitadu ideju mekletajeem atleek iswehletees weenigi to paschu wezo deewleedseju mahzibu, ko geki mahzija jau pirms 3000 gadeem, proti ka Deewa naw (D. ds. 93:2). Tà kà leelaka daka eenahzeju ar winu un winas sekam mas pasihstami, tadehl tai bij pateizigs darblauks un ussildijums tapa peenemts kà swaiga bariba. Kà agrak us laukeem zeenija „grahmatneeku", tà wehl daschus gadus atpakal augstà godâ tureja skolneekus; tos tureja par gudrakeem laudim pasaulê. Schee usskati pee tautas masam pawisam wehl naw beiguschees. Amerikâ aisgahjuschee neko neismahzijuschees skolneeki un ziti itin drihs sahka mahzit peeauguschus un wezus laudis to, ko bij lasijuschi daschâs broschurâs un dsirdejuschi deewleedseju sapulzês, kuras bij wiswairak saskanejuschas ar winu sirdim. Tà ka winu sirdis bij launas, sabeedriba un lasità literatura ari launa, tad ari winu mahziba isnahza launa.

Daschi tuhlit peekrita mahzibai, ka esot brihw launu darit ziteem. Bet apdomigakee isskaidroja otru pusi un pehz pawisam atkahpàs no netiklibas zeka staigatajeem un mahzitajeem. Bet to isdarit ikreises nebij weegli. Weens waj otris gimenê jau bij eesahzis wiltibai tizet un peekopa brihwo mihlestibu u. z. leetas; schos bija gruhti glahbt. Daschs bij turejis schis mahzibas par joku un teem „swehtuteem" par spihti winas isplatijis, bet nekad nedomajis, ka tàm ari kahds no wina pascha gimenes tizès un ka tàs tur atradis augligu semi. Bet tikko parahdijàs sekas, tee atrahwas. Aisi scheem eemefleem un pulka „teizeju" labad, winu grupas sadalijàs daku dalàs, kuras tad weena otru apkaro.

Pehz wairak gadus zihnischanàs sawâ starpâ, tad ari daudsi atmet ar roku tai deewleedseju tizibai, pee Deewa gan neatgreeschàs, bet nododas waj nu mantas krahschanai waj daschadàm ispreezam. Ziteem no jauna pamostas religiskas juhtas; tee peedalàs pee wezàs basnizas waj pee kahdas amerikanu kustibas. Amerikâ naw uniformas ne skolneekeem, ned eerehdneem un tà schkiru gars mas attihstits. Tomehr daudseem ir wehl no Eiropas lihdsi aisgahjusi wehleschanàs, nehsat uniformas. Tee tad nodibina beedribas, kurâs daschas reises gadâ tee apgehrbjàs raibu raibâs uniformâs un eedomajàs sewi par leeleem wihreem. Bes tam tee gan reklamas, gan ari pasihschanàs dehl nehsà daschadas nosihmites pee swahrku stuhreem. Schis peewelk ari daschus Latweeschus. Ziti atkal usmeklè masakas kristigas draudsites, kurâs daschâs weetâs ir moschs gars.

Leelakâs Saweenoto Walstju pilsehtâs, kurâs latweeschi dsihwo, ir spehzigas lutereeschu draudses, daschâs weetâs pat wairakas, katra stahwedama sakarâ ar kahdu zitu sinodi, kuras ne ikreises strahdà roku rokâ. Bet sazensiba no otras puses nemot atkal ir laba. Ta weizina darbu un us preekschu eeschanu. Tur latweeschu mahzitajs dara tapat kà zitu draudschu mahzitaji: tee apmeklè laudis pa mahjam, pee basnizas isejas sweizinajàs ar teem; tee tur naw basnizas kungi, bet mahzitaji. Ari winu deewkalposchanas kahrtiba weenumehr wairak peemehrojàs amerikanu lutereeschu deewkalpojumu kahrtibai, kura atkal ir tahda pati, kà pee metodisteem, baptisteem, presbiterianeem un ziteem. Mahzitajam ir zaur laipnibu japeewelk laudis basnizâ. Gods Deewam, tas tur pa labai dakai ari isdodàs. Mehnesî reisi waj diwas reises noturetee deewkalpojumi teek labi apmekleti, daudz labaki nekà samehrâ ar lozekku skaitu tas noteek Latwijâ. Gruhtibas tur ir tàs, ka laudis wehl jaeeradina pee kahrtigas un pastahwigas basnizas ustureschanas darbeem, ko tee Latwijâ nebija paraduschi, tadehl ka sche maksaja tikai par kristischanu, eeswehtischanu, laulibam un behru gadijumos. Basnizam, kuras dibinatas us paschwaldibas pamateem, schai sinâ naw gruhtibas. Otris truhkums tur reisem manams pehz derigas literaturas, kura paskaidrotu deewleedschu maldibas un tà atturetu nepeedsihwojuschus laudis no peedalischanàs deewleedschu tizibai. Peetiktu jau ari ar labu bibeles sinaschanu, bet laudis wispahrigi to mas lasija Latwijâ, kur tad nu wehl Amerikâ?!

Aisi lutereeschu draudsem tuhlit skaita sinâ seko latweeschu baptistu draudses. Winu koru dseedaschana, jaunekļu, jaunawu un mahsu beedribas saista jaunus laudis, tà kà teem naw pahrak leela interese pehz deewleedseju mahzibam. Behrni sawôs deewkalpojumôs top pulzeti un eeaudsinati bibeles sinaschanâ, lai wehlak, kad pascheem buhs jaiswehlàs dsihwes zelsch, iswehle nebuhtu weenpusiga, pasauliga. No wineem mas prozents aiseet pa platu zelu. Leelakà daka zenschàs nodarbotees draudses robeschâs. Bet ari teem ir sawas gruhtibas. No tehwijas aiseet turpu laba daka eedomigu launchu, kuri tad luhko sazelt schkelschanàs.

Turpreti wehl neatgreestee jaunekli, ar mas attihstitu apsinu, it beeschi laujas aisrautees, pamehginat pasaulneeku dsihwi, zeredami starp sehnalam atrast ari graudus. Draudsês tee naw bijuschi, waj top isslehgti. Tizigee no teem atraujas un skubina ari jaunos atrautees, lai ari tos nepawestu; pasaulneeki schos isslehgtos ari nezeeni. Tee paskaidro: mums wiss ir brihw, bet ko juhs sche meklejat! Tikko ari schee eeeet dsehrtuwê waj netiklibas namâ, tad to tuhlit isspausch kà nepeedsihwotu brihnumu. Tà jaunajeem atkritejeem kà pasuduscheem dehleem, isleekàs labaki eet us tahlu semi, kur tos nepasihst.

Tur tee luhko aismirst wisu, kas winu wezakeem bij swehts un dahrgs, pamehgina lasit deewleedseju broschuras, luhko sawu apsinu apmeerinat ar to, ka naw

Deewa u. t. t. Bet tas wiſs nepalihdſ. Apſina pamoſtas ar neaprakſtamu ſpehku. Tee eet no weena grehka otrâ, lihdſ eekriht waldibas rokâs. Nu teem ir zeetumôs druſku wakas nahkt pee atjautas . . . Tee jebſchu jauni gadôs, bet kà weziſchi ſpehkâ, ſahk jau dſihwot no jaunibas laika ſaldàm atminam . . . Tad tee eegahdajàs tehwa mahjas, raksta atkal wezakeem un pa retam ari atgreeſchàs. Bet tad ir ſudis winu ſpirgtums un enerģija. Tee kà kugis ar ſaplosìtàm ſehgelem un nolauſteem maſteem tikko wehl aiſſneedſ oſtu . . .

Kad biju ſawa garigà darba dehl atſchkirts no tauteeſcheem, domaju, waj gan latweetis ſpehj uſeet latweeli plaſchajâ Amerikâ? Tikko dabuju iſdewibu, pahrleezinajos, ka war gan. Biju nodſihwojis Kalifornijâ labu laiku — ſirds ſahka ilgotees pehz tauteeſcheem. Gahju tos meklet. Neleelu pulzinu no teem uſgahju San-Franziſkâ ſkaiſtajâ wahzu lutereeſchu baſnizâ — mahz. Balloda wadibâ, kuri tur pulzejàs reiſi mehneſi; un otrpus juhras lihtſcha eekſch Berkeli otru reiſi mehneſi. Mahz. Balodis man dalija lihdſ, ka eſot loti gruhti, laudis eedabut deewkalpojumos un tos peeturet pee baſnizas.

2 leelakus pulkus uſgahju abâs ſozialiſtu beedribâs, kuras weena ar otru neſtahweja wiſai ſiltâ mihleſtibâ. Weenâ winu pulzinâ wihreeſchi pulzejàs uſ G. reſtorazijas eſoſchâ ſahlê, mahzitees dſeedat. Bij daſchas koſchas balſis. Tikai ſchehl, ka dſeeſmâs flaweja wehl to paſchu wezo alkoholu ar wahrdeem: „Lai dſeru, pirms mirſtu". Bij famehrâ laipni laudis, lai gan beſ debatem neiſtikam. Otrâ weetâ tee notur preekſchneſumus par daſchadeem temateem. Wareja manit, ka daſchi no wineem bij laſijuſchi labi daudſ grahmatas par ſozialiſmu un tahdas, kuràs mahzits, ka Deewa naw. Tee ijrihko ari teatrus un balles, kuràs tad abas partijas lihdſ ar baſnizas peederigeem peedalas. Ēeluhdſu winus uſ maneem apologetiſkeem preekſchneſumeem. Tee nahza ari, ar oratoreem preekſchgalâ. Sawus preekſchneſumus tureju kahdâ wahzu baſnizâ. Tos eewadiju ar muſikas waj dſeeſmu preekſchneſumeem angku, wahzu waj kreewu walodâs, kahdus nu tos dſeedatajus kuru reiſi wareju ſadabut. Dſeedajam pa reiſei ari kahdu koràli, pee kuras lutereeſchu brahli duhſchigi palihdſeja. Deewleedſeji pa luhgſchanas laiku nepeezehlàs, nedſ ari lihdſ dſeedaja. Pehz preekſchneſumeem blakus telpâs ikreiſes 1—2 ſtundas debatejam par kriſtigu tizibu. Schis ſapulzes bij intereſantas abàm puſem.

Daudſus apmekleju mahjâs ar kriſtigeem raksteem. Gandrihſ wiſur nomaniju winu leelu ihgnumu pret ſaweem agrakeem garigeem wadoneem un lihdſ ar to, pret kriſtigo tizibu wiſpahrigi, kuru tee, zik iſ ſarunam nomaniju, nepawiſam nepaſina. Waj teeſcham latweeſchu jaunekli tik ſweſchi Kriſtus un Wina apuſtulu mahzibam? Tomehr tà ir. Kapehz? To newar iſteikt pahris wahrdôs.

Kahdâ namâ ſaſtapu ap 30 latweeſchu jaunekļus un wezpuiſchus. Schee nebij ſozialiſti nedſ lutereeſchi nedſ baptiſti. Tee bij dſehraji. Kur tad ſchee nem ko dſert? Wini, buhdami juhrneeki, pawaſarî iſbrauz ar ſwejneezibas kugeem uſ Alaſku, kur tee 2 nedekas pawadà ſwejodami laſchus un tai laikâ nopelna 5—700 dolarus, ar ko tad San-Franziſkâ pahrnahkuſchi aiſmakſà paradus, ko eedſehruſchi pee wihnuſchneeka, ſweedra (jo tee neuſ. rakſtot wairak nekà pateeſi nodſerts), un pahrejo nodſer pahris mehneſchôs. Tad tee taiſa atkal paradus. Dſehraji ir labſirdigi laudis. Tee gribedami no manis nopirkt daſchas grahmatas, eegahja un naudu paleeneja no wihnuſchneeka. Teem klahtbuhdamâ laikâ naw wakas grahmatas laſit — teem bij jadſer. Teem ari nebij wakas apmeklet deewnamu — bij jadſer. Tad nu war gan zilweks attihſtitees dſerſchanâ, ka tas weenumehr dſerdams un apreibis buhdams, tomehr gar ſemi nekriht un ſcho to ari runàt. Sinu, ka tee laſis grahmatas zetâ uſ Alaſku, kad nebuhs wairs ko dſert un buhs noguruſchi kahrtis ſpehlet.

Iſleetoju wiſus labus wahrdus, kurus ſinaju, lai tos aiſdabutu deewkalpojumâ. Tee, ſinams, gandrihſ wiſi apfolijàs nahkt . . . bet nebij apdomajuſchi, waj kehninſch alkohols tos laidìs. Gan gahju turp ſwehtdeenas rihtâ, tos uſmodinat. Bet wiſs welti — alkohols tos tura zeeti. Tee neteek. Zits atwainojàs ar neuſpreſetàm drehbem, zits ar nenodſihtu bahrſdu, zits ar newaku . . . wiſi gul un dſer uſ ſazenſchanos. Reiſ aiſgahju turp reiſê ar kahdu tizigu amerikanu jaunekli. Tee wehlejàs tapt fotografeti, bet kopâ ar ſaweem galweneem amata rihkeem — ar kureem tee ſtrahdâ zauru gadu. Proti, pee winu kahjam nowehla degwihna muzu un galdu apkrahwa degwihna un alus pudelem un glahſem. Ko domajat, waj ir gruhtak ſtrahdat miſiones darbu ſtarp Afrikas meſchoneem waj ſtarp ſcheem dſehrajeem — latweeſcheem?!

Saweenoto-Walſtju rihta walſtîs eezelo ari labas teeſa jaunawu. Jaunekli tur eeſkatàs un eedodàs gimenes dſihwê. Prezeteem laudim neatleek laika ſehdet dſertuwês, nedſ naudas, ko nodſert. Jr tatſchu gan labi, ka ir daika rakſtura ſeeweetes paſaulê! Sinams, ir jau ari ſeeweetes, kuras no ſawa dſihwes uſdewuma negrib neka ſinat; bet tàs wehl weenumehr jauſſlata par iſnehmumu. Turpretì wakara walſtîs eezelojuſchi labakas pekas deht, ſimteem latweeſchu jaunekli, bet jaunawas dahrgà zeta, ka ari uſnehmuma gara truhkuma dehl, turpu aiſzelo loti maſ. Turpu aiſbrauz wairak tahdas jaunawas, kuras jau eedſihwojuſchàs un tadeht ſkaita ſawus gadus 40. Pee atraitneem tàs negrib eet un uſſehneem naw leela iſredſe. Tadeht jaunekli ahtreem ſoteem dodàs poſta dſihwê. Portlandes un Seattles apkahrtnê tee ſtrahdà meſchôs un pelna 3—3½ dollarus deenâ. Pehz mehneſcha tee eebrauz pilſehtâ pelnito naudu nodſert. Meſchs un ſwehrniza — ne, es gribeju teikt — dſertuwe ir winu

gandrihs weenigàs usturas weetas deenâ. Jaunakam jaunawam atkal baites iseet pee tik atlihstiteem dsehrajeem un Deewa nizinatajeem. Newar leegt, ka deewleedseju tizibas mahziba darijuse sawu eespaidu ari us jaunawam Amerikâ; laba daka no winàm tiz mahzibai par brihwo nihlestibu u. z. Sawadi ir, ka paschi schis mahzibas isplatitaji negrib prezet jaunawas, kuras tiz tapat kà wini. Kà redsams, weenada tiziba naw ikreises eemeslis draudsibai. Zita leeta ir, ko mahzit, un zita leeta — pascham tizet sawai mahzibai.

R. Midltona:

Kahda kristigaja peedsihwojumi.

Tulkojis Sankowskis.

(4. Turpinajums.)

Pahrwaldneeka atgreeschanàs.

Preeka un pateizibas pilns pret to Kungu un par Wina leelo mihlestibu, es panemtu scho seewceti un dewos us kungu namu usmekket tur paschu pahrwaldneeku. To atradis, winam saziju, ka toti wehlos ar to weenatnè parunatees. Winsch eeweda mani kahdâ istabâ, kur neweens muhs netrauzeja, un es tam saziju: T... kgs, katrs juhs pasihst ka zilweku, kas netiz ne Deewam ne welnam, ne Bibelei, ne debesim, ne ellei, waj tas taisniba?"

„Ja, tas ir taisniba. Es netizu un wisu to noleedsu. Sewischki mani kawè tizet to tauschu slikta dsihwe, kuri sauzas par tizigajeem. Es waru sazit, ka mana dsihwe ir daudz labaka nekà daudzu no teem."

„Atwehleet man weenu jautajeenu: juhsu seewa atgreesàs un atdewa sawu sirdi Deewam. Tagad wina eet, kà kristigaja, pa schauro zeka. Atbildeet nu, waj juhs tizeet, ka juhsu seewa ir atgreesta pee Deewa?"

Saatsihstas, ka es nedroschi winam tà waizaju, jo nesinaju, ko tas atbildès. Bet winsch tuhlin sazija: „Waj es to tizu? Es nespehju to netizet, tapehz ka newaru to few zitadi isskaidrot. Ar winu ir kaut kas notizis, kas pelna eewehribu. Laka tagad Bibeli, luhdz par behrneem un preeksch gulet eeschanas luhdz atkal us zeleem; pat naktìs, kà esmu nowehrojis, uszelas un luhdz par mani. Es nekad nesinaju, ka religijai war buht tahda wara, bet tagad nesaprotu par to wisu domat. Padomà ka religijai ir gan kahds leels spehks, kad wina war pat tahdâ buhtnè, kahda mana seewa, tik leelu pahrmainu isdarit; tizeet man, ta ir seeweete, kuru gruhti ar kaut ko eeintereset un nodarbinat. Protams, eeksch wisa ta ir kaut kas, kas ari mani saista. Senak tas man israhdijas par neeespehjamu."

Wina seewas atgreeschanàs, dsihwes pahrmaina, leezibas un luhgschanas — wiss tas darija us winu dsilu eespaidu. Kad es wehl kahdas reisas ar to parunaju un daudzkahrt tizibâ par winu aisluhdzu, tad winsch gluschi atdewàs ta Kunga rokàs.

Tà mehs peewedàm Jesum trihs dwehseles, kuras tagad leezinaja par Winu wisû sahdschâ. Wareei eedomàs weetàs ir moschs gars.

niatees muhsu luhgschanas sapulzites isbrihnischanos, kad nahkoschâ sestdeenâ pee mums eenahza pahrwaldneeks ar sawu seewu, sirsnigi pateizàs Deewam par atgreeschanu un luhdza ari par saweem kaimineem. To ilgi wehl par winu runaja wisâ sahdschâ. Daudzi noteiza, ka schis atgreeschanàs naw nekas wairak, ka azumirkligs usbudinajums, kuram seko atdsischana. To teesu ne masak wiseem bij jaatsihst tas par brihnischkigu, ka sewischki schihs trihs personas atgreesas, jo winas, pehz tauschu domam, bij wismasak atgreeschanàs spehjigas.

Kad manas sahdschas eedsihwotaji bij issinajuschi, ka es sawâ darbà iswehlu noteiktas personas, tee toti isbrihnijàs un ustrauzàs, waj tik nu nebuhs winu reise peenahkuse un ka nesahku ari ar wineem nodarbotees. Daudzi pee tam isleetoja wiltibu, lai tik nesastaptos ar manim jeb pawisam no manim behdsa. Bet wiss welti. Deewa wahrds un luhgschana israhdijàs daudz stingraki, nekà to negribeschana atgreestees.

Kad tas Kungs man bij dahwinajis pahrwaldneeku un wina seewu, tad mana ustiziba us Winu palika droschaka un es tizeju, ka Deewa besgaligà mihlestiba glahbj katru grehzineeku, kaut ar winsch pats pretotos un atrastos wisdsilakà grehku besdibenî. Es tizeju, ka naw nekas neeespehjums Tam, kas reiz atgreesa Saulu no Tarsus. Winsch spehj katru pee sewis wilkt. Ari tee, kas par swehtumu smejas un sobojas, war tikt pee Wina atgreesti. Ja nu Winsch sawu warenibu ir daudzôs gadijumôs parahdijis, tad tas bes schaubam, ari par mums turpmak turès sawu labo roku, lai daudzus atgreestu un westu us pateesibas zeka.

Mana atgreeschanàs wehsture

pee Jesus Kristus kà mana personiga Pestitaja.

„Nahzeet, klausaities wisi, kas bihstas Deewu: es jums isteikschu, ko winsch darijis pee manas dwehseles." (Dahw. 66:16).

Zik waru atzeretees, esmu Deewu luhdzis no pat agras behrnibas lihdz sawam 22. dsihwibas gadam, bes ka kahdu sewischku atbildi buhtu dabujis. Lai gan toti reti, tomehr sastapos ar laudim, kuri leezinaja, ka warot sinat, ka grehki ir peedoti un ka tizigo dwehseles reiz nahks debesis. Tahdus laudis es peesoboju un nosauzu par leekuteem un Deewa saimotajeem. Jo apsinajos Deewu luhdzis katru rihtu un wakaru un nekahdu sewischku pahrleezibu sawai sirdij nebiju sajutis un Sw. Rakstus nelasidams domaju, ka esmu pat daudz labs. Katru deenu tihschi grehkoju un atsauzos us Bibeles wahrdeem (Rom. 3:10. 23): „Naw neweena taisna, it neweena, jo wisi ir grehkojuschi, un teem truhkst telkschanas Deewa preekschâ." „Raugi, eeksch nosee-dsibas esmu dsemdinats un eeksch grehkeem mahte mani eenehmuse." (Dahw. ds. 51, 7).

„Ja mehs sakam, ka muins grehku newaid, tad mehs paschi peewilamees un pateestibas naw eekschniums." (1. Jahn. 1, 8).

Beeschi apmekleju basnizas un Deewa wahrda sapulzes, bet wehl beeschaki atrados dserkuwês, kà ari kaunâs sabeedribâs.

Sanahzu strihdâ ar tà sauzameem ateisteem, un weenumehr pasaudeju, jo winu darbi bija labaki nekà mani. Lihds diwdesmitam dsihwibas gadam dsihwoju netrauzets pasaules preekôs, lai gan sirdsbalss arweenu tschuksteja, ka neatrodos uz ihsta zeta. Starp draugeem usdsihwodams jutos laimigs, turpreti, weentulibâ atrodotees, sirdi zehlàs jautajeens: Kur mana dwehsele paliks pehz nahwes? Domaju, kas to war sinat?

Sahku lasit Bibeli, kur atradu Deewa pawehles, kuras pawisam nesaskaneja ar manu lihdsschinejo dsihwi. Sweedu to atkal pee malas domadams, ja es skaidri sinaschu Deewa prahtu un pehz ta nedarischu, tad nepeedodami grehkoschu.

Mehginaju zihnitees pret sawu meesas prahtu; bet totees jo beeschaki usmahzàs daschadas kahrdinaschanas. Nospreedu pats sewi sodit tahdi: ja es scho grehku wehl reis padarischu, tad lai Deews mani soda ar wisgruhtako pahrmahzibu. Bet pehz ihsa laizina scho paschu grehku biju padarijis atkal no jauna. Kritu atkal uz zeleem, pateikdamees Deewam par wina brihnischku schehlastibu, ka tas mani wehl nesoda. Tà mans zihninsch turpinajàs ilgu laiku.

Uz manu sirdi sakrahjàs smagi jo smagi grehku slahni, kuri manu dwehseli tà nospeeda, ka nebija wairs pazeeschams. Pats nesapratu, no kureenes tas zehlàs? Domaju luhgschu atkal Deewu pehz grehku peedoschanas un sirds atweegloschanas . . . Bet tas manim wairs neisdewàs. Kritu zelôs, bet nebija wairs luhgschanas wahrdi, nebija wairs asaras, nenahza wairs sirdî meers, jo Deews no manis bija atnehmis luhgschanas Garu.

Scho smago grehku slogu sirdî nesu diwus gadus ar pazeetibu, bes ka mani radi un draugi ko buhtu nomanijuschi. Domaju, ka scho nastu ilgaki wairs newareschu panest.

Tad sahku schaubitees par Deewu kà ari par Sw. Raksteem. Netizeju wairs, ka ir e l l e un d e b e s i s. Pasaule manim isslikàs kapu isstatà, lai gan bija jauks maija mehnescha wakars un sposchà saulite maigi suhtija uz semi sawus siltos dsihwdaridamos starus. Putnini preezigi leiza un slaweja Raditaju un brihwo skaisto Deewa dabu. Turpreti es kà nosodits nelaimigais pats sewi jautaju: „Kapehz es tà newaru preezatees? Kas manu sirdsmeeru ir laupijis?" . . .

Eeschanâ kà no nesinama spehka apturets apstahjos un galwu noleezis domaju: „Schis jaukàs putninu dseesminas ir uz manu beidsamu nahwes stundu." Nahwes eerozis peelahdets uz manis gaidija mahjàs, lai ar lodes ahtrumu manu nowahrguschu dwehseli aisnestu muhschigàs mokàs . . .

Beidsot es zelôs nokritu un nahwes bailes trihzedamas rokas taliku un azis uz debesim pazehlis no wisas sirds runaju schos wahrdus: „Schehligais debess un semes Tehws, ja Tu Deews debess atrodees, tad parahdees manim scho reisi. Jo tagad ir ta beidsama reise, kur es Tewis luhgschu. Peedodi wisus manus grehkus Tawa mihlà Dehla Jesus Kristus un muhsu Kunga un Pestitaja labad. Amen!"

Ak mihlo br. Fetler! Waj Juhs to wareet usminet, kas pehz scheem luhgschanas wahrdeem ar manu dwehseli notika? Esmu pahrleezinats, ka Juhs un katris tizigajs to sinàs, kahds preeks tad nahk sirdi, kad grehki top peedoti un atdsimst no jauna. Negribu dauds par to rakstit, jo tas maksatu dauds laika. Tik gribu peeminet, ka tad es no preeka lehzu un gawileju un teizu to Kungu. Jo nu biju pahrleezinats, ka grehki ir peedoti un Deews ir debess, Kursch klausa grehzineeku luhgschanas. Pasaule, kura preeksch mas minutem preeksch manis bija kapu isstatà, tagad pahrwehrtàs par paradisi. Nu greesos ar sawu preeka wehsti pee dascheem zilweekeem, bet tee mani pur to issmehja. Stahstiju par to ari dascheem tizigajeem, tee nu gan to nenoleedsa, lometu rahdija schaubigu un bailigu seju. Wairak nekà desmit gadus atpakal kur Sw. Gars pee mums Kurseme strahdaja masak nomanami nekà tagad, es jau reis biju mantojis grehku peedoschanu. Toreis jau biju leezinajis, ka grehki ir peedoti — kas ari bija pateesiba, bet nemas nemaniju, ka manas sirschu azis mas pa masam atkal no jauna bij tapuschas grehku putekleem appulinatas. Toreis pee manis bij peepildijuschees wahrdi usrakstiti (Mat. 12: 43—45). Neschkihstais gars bij nahzis atpakal. Grehkus, ko nebiju preeksch grehku peedoschanas isdarijis, tos padariju wehlak.

Te pagahjuschà pawasari dabuju dsirdet, ka Juhs, mihlo brahl, esat eebraukuschi Wentspilî.

Tad ari es no nesinama spehka tiku skubinats Juhsu sludinaschanu klausiteers Wentspils Latw. beedr. sahlê. Ar nepazeetibu gaidiju uz sapulzes sahkumu, kur Juhsu pirmee luhgschanas wahrdi bija apmeheram schahdi: „Kungs, Tu esi tas, kas debesi un semi radijis; Tu esi tas, kas mani no paschnahwibas glahbis". . . Schee wahrdi bija manà sirdî kà abâs pusês greesigs sobins, kursch mani zaur un zauri sadragaja. Pehz sapulzes beigam pehzsapulzê ari es paliku un nosehdos pee paschàm durwim. Kad tikam usaizinati zelôs mestees, un klusam luhgt, tad newaldama asaru straume pluhda iz manàm azim un tikko paspehju muiteneeka wahrdus issazit: Kungs esi man grehzineekam schehligs. Te nu atkal peedsihwoju brihnischku pahrmainu. Tikko wareju sawaldities, nelehzis augscham un pilnà balsi nesaweju to Kungu.

Pehz laizina Juhs usaizinajat tos, kuri ir grehku peedoschanu sanehmuschi, lai peezelas. Tad eeraudsiju weenu pehz otra, wairakus peezelamees. Bet es paliku

fehſcham, domadams, ko tu zilweks mani tik daudſ komandê? Ko es no Deewa mantojis, kapehz man tas jaiſrahda? Preeka pilns dewos uſ mahjam.

Bet zekâ manim eeſchahwàs prahtâ wahrdi: „Ja kas mani apleezinàs zilweku preekſchâ, to es gribu apleezinat ſawa Tehwa preekſchâ, kas ir debeſîs u. t. t.“ Te ſawâ ſirdî ſajutu pahrmeſchanas mokas, kuras man nedewa wairs meera. Domaju, ja manim wehl buhtu eeſpehjams Juhſu ſapulzi apmeklet, tad es pehz uſaizinaſchànas pirmais apleezinatu zilweku preekſchâ, ka eſmu grehku peedoſchanu ſanehmis. Tas manim ari iſdewàs.

Pehz tam manim daſchas reiſes bija wehl iſdewiba Juhſu ſapulzes apmeklet, kur mantoju daudſ pamahzibas, kà ari ſwehtibas. Tahdâ ſirds meerâ un preekâ es nodſihwoju mahjâs daſchas deenas, kur tad atkal man kà maſchiniſta paligam wajadſeja dotees zekâ 3. aprilî 1913. — gadâ brauzot no Wentspils lihdſ Tukuma ſtanzijai, ſewis no grehkeem peſtitu juſdamees, ſahku domat, kas nu manim buhtu darams preekſch Kriſtus. Tad brauzot ſirſnigi luhdſu Deewu, lai Winſch man ſargatu no ſahtana kahrdinaſchanam un rahditu wehl ſkaidraki pateeſibas zelu. Atminejos Peſtitaja wahrdus, kurſch ſazija: „Wiſu, ko Juhs to Tehwu luhgſeet manâ wahrdâ tizedami, to Winſch Jums dos.“ Luhdſu, ka waretu neweſelus dſeedinat, tad laudis tizetu. Tad dſirdeju balſi ſirdî: „Kam tew to buhs atraiſit, ko tas Kungs ir ſehjis? Labaki kroplim eeeet debeſu walſtibâ, nekà ar weſeleem lozekleem ellê.“ Pehz ſchi iſſkaidrojuma es luhdſu, kaut man buhtu ſpehks mahzit praweeſchu garâ. Pehz maſ minutem es ſahku redſet ap ſewis ſapulzejuſchos zilwekus. Pehz tam redſeju garâ Peſtitaja tehlu pee kruſta, kas manu ſirdi loti eekarſeja. Manim par ſcho parahdiſchanu ſahka palikt baiſes. Mehginaju no ſchàm domam tapt ſwabads, bet par welti. No kahdas neſinamas waras tiku eerauts ſtuhrî, kur es redſeju, ka manu darbu ſahka iſpildit kurinatajs.

Tad es atkal garâ redſeju ſewi ſtarp tuhkſtoſcheem lauſchu, kureem ſludinaju Kriſtus ewangelijumu. Uſ kuru puſi ween azis metu, laudis lozijàs ka juhras wilni. Tad pa labu brihtinu redſeju ſawâ kreiſajâ rokâ itin kà ſemes lodi un uſ tàs zilwekus, kuri bija no grehkeem atgreeſuſchees. Pa labo roku gaiſâ redſeju milſigu leelu tehlu, ko paſinu par muhſu Kungu un Peſtitaju Jeſu Kriſtu un ap Winu daudſ engeļu pulkus. Tad manim nahza prahtâ: ja ſeme ir manâ rokâ, kur tad es pats atrodos? Pametu azis uſ leju un redſeju debeſu ſwaigſnes ſem ſawàm kahjam.

Sawu labo roku uſ augſchu pazehlis, wairak neka neredſeju, ka tikai neiſſakami leelu debeſs iſplatijumu. Bet domadams, ka Deews ir wehl augſtaki, ſaziju ſchos wahrdus: „Tehws, debeſs un ſemes Kungs, grehks ir uſwarets, welns wirs ſemes ir nomahkts. Sche, peenemi nu ſchos laudis! Wiſi lai dſeed ſlawas dſeeſmas tam Kungam! Alleluja! Lai engeli dſeed! . .“ Tikko biju tà ſazijis, tad ſajutu pahr ſewi brihniſchku ſibina ſpehku, kurſch mani ſatreeza kà pihſchli un putekli.

Pehz tam noſchkuku uſ ſehdekla un pusatwehrtàm azim redſeju, ka mana galwa nokahràs nedſihwa uſ kruhtim, rokas un kahjas bija itin kà mirušchas. Pehz tam ſamaniju neiſſakamas mokas, kuras newaru wahrdôs iſſazit, kà ari ar ſpalwu aprakſtit. Sinaju, ka zeeſchu elles mokas . . . Domaju par ſawu ſeewu un diwi maſajeem behrnineem. Kaut tikai waretu paſinot, lai wini ari nenahktu ſchinî moku weetâ. Gribeju ſahkt Deewu luhgt bet newareju, jo gars eekſch manas meeſas wairs nebija. Tad prahtâ nahza wahrdi: Deews ir Gars, un kas To peeluhdſ, teem to buhs peeluhgt Garâ un pateeſibâ. Tad es domaju ſchos wahrdus: Ak tu leelà Wara un brihniſchkigs Spehks, kas mani tahdu padarijis, Tu, ko tik daudſ eſmu luhdſis, ja es waretu tikt atpakat dſihws un tahds, kahds es biju pirms grehku peedoſchanas preeku ſanemſchanas, tad es buhtu uſ meeru, lai manas meeſas taptu waj ſadedſinatas! Schos wahrdus iſdomajis, juhtu ka dſihwiba nahk manàs meeſàs; ſpehju jau atkal mirkſchkinat azis, pazelt galwu, rokas, kahjas un peezeltees ſtahwus. Mehginaju ſoli ſpert, kas ari iſdewàs. Peegahju pee maſchiniſta un ſchis leetas ſtahſtiju, bailês trihzedams. Sahkam ſpreeſt par ahrſta palihdſibu . . .

Te uſ reiſi atkal ſajutu eekſch ſewis warenigu ſpehku un tad nahza wahrdi no manas mutes, kurus es pats nerunaju. Bet tikai roku uſ debeſim pazehlis ſaziju: „Schis ir ta Kunga darbs!“ Tad zaur mani runaja tas Gars un maſchiniſtam ſtarp zitu saziju: „Ja palikſchu pee pilna prahta, tad tu preekſchſludinatàs leetas redſeſi!“ Deewam gods, dala no manas parahdiſchanas ir jau peepildijuſees! . . Eſmu ſpirgts un weſels, lai gan pehz ſchis parahdiſchanàs biju tik neſpehjigs, ka wajadſeja ſeſchas deenas palikt gultâ. Maſchiniſta wahrds ir: T. Behrſinſch, kurinataja wahrds Ed. Schweizars, kuri bija azu leezineeki. Es, kas ſcho parahdiſchanu eſmu redſejis, ſauzos

Samuels Jaunarajs, депо ст. Виндава.

J. Kraſtinſch.

Dwehſeles zihninſch.

Zihnees tu, dwehſele,
Zihnees tu, gars,
Lai eekſch tewis miht
Jaunibas ſpars!
Negurſti zihnâ,
Neſkatees jel
Uſ tàm pilim,
Kuras paſaule zel.
Soli pa ſolim
Uſ preekſchu ej,
Uſtizees Jeſum,
Jo Winſch wiſu ſpehj!

Jaunibai.

Dſihwe — iſdewigs laiks.

Teek ſazits, ka dſihwe ir iſglihtiba; tomehr tas wehl naw wiſs: dſihwe ir ari iſdewiba, preekſch ziteem uſupuretees. Daba mums paſneedſ labu peemehru par to.

Ja praſam, kas uſtur ſcho dabigo paſaules jaukumu, puku ſmarſchu un attihſtiſchanos? Tad par atbildi dabujam, ka Deewa gudriba, wiſſinaſchana un mihleſtiba peepilda wiſas wajadſibas iſdewigâ laikâ.

Lauks ſauz pehz leetus; meſchs luhdſ pehz wehſuma; puķite praſa pehz ſaules gaiſmas. Saule un padebeſchi ir ſpeeſti paklauſit ſchos, it kà Makedoneeſchu ſauzeenus, un ſchee, itin kà Deewa miſionari, tuhliņ ſteidſas palihdſet.

Blakus pakalnam atrodas eeleja; blakus wilnim — dſiļa leja; blakus deenai — nakts; blakus pilnibai ir tukſums jeb nepilniba. Kur nu ſchis tukſchums parahdas, tur wehji, uhdens jeb gahſes peepilda ſcho weetu, zaur ko ſchi harmonija top uſtureta. Kopigà kahrtiba un weikſme war tapt uſtureta zaur paſtahwigu mainiſchanos un wajadſibas top peepilditas wajadſigà brihdî. Nekas ſche naw pilnigs par ſewi ween: Zaur raſu un ſemi; dſimſchanu un audſinaſchanu; laimi un nelaimi un zaur tuhkſtoſch maſàm leetam mehs tà eſam ſadaliti, ka mums katram ir kaut kas, kas otram naw un katram truhkſt tas, kas zitam ir. Bagatiba top noſtahdita blakus nabadſibai; ſpehks — neſpehzibai; peeaugſchana ar behrnibu; ſiniba ar neſinaſchanu; lehnprahtiba ar duſmam; droſchiba ar bailem; taiſniba ar kaunumu; ziwiliſazija ar barbariſmu; kriſtigajums ar paganiſmu. Katrai pilnibai ſtahw preti ſaws truhkums. Tikai zaur mums neſaprotamu lihdſdaliſchanos weens otram, ir eeſpehjams uſturet lihdſſwaru un dalitees dſihwes ſwehtibâs un naſtâs.

Pawils ſauz ſewi par paradneeku tà greekeem kà barbareem, tà gudreem kà neprahtigeem. Kahdâ ſinâ winſch wareja buht paradneeks barbareem? Ko tee bij darijuſchi preekſch wina? Ko gan winſch no teem buhtu ſanehmis? Neko! Bet ta bij muhſu Kunga Jeſus un ari Pawila mahziba, ka teem, kam ir ewangelijs, jadod teem, kam tas naw. Tapat eſam paradneeki katram wihreetim, ſeeweetei waj behrnam, kurus waram aiſſneegt un eepreezinat. Mums jadod no muhſu ſpehka — neſpehzigeem; no muhſu ſahlem ſlimneekeem; no muhſu drehbem plikeem; no muhſu naudas nabadſineem; no muhſu duhſchas bailigeem; muhſu draudſiņu — weentuļeem; muhſu mihleſtibas ſkateenu teem, par kureem neweens negahdà; no muhſu attihſtibas teem, kureem nebij iſdewiba to ſamantot; no muhſu muſikas teem, kureem tàs naw; muhſu dſeeſmas teem, kuri newar dſeedat; no muhſu ſinibas teem, kuri ir tumſibâ; no muhſu kriſtigas tizibas un dſihwibas teem, kuri atrodas grehkôs un ſchaubiſchanâs, ewangeliju teem, kuri, to naw dſirdejuſchi. Mums japeemehro aiſgahdibu zitu zilweku wajadſibam, un zitu wajadſibas iſlcetot kà muhſu iſdewibas lihdſekļus. Mums jaſin, ka katra muhſu ſpehja, ſchehlaſtiba waj iſdewiba, muhs dara par leelakeem paradneekeem muhſu lihdſzilwekeem. Lai preezajamees par iſdewibam, leelakôs apmehrôs laba darit un tà ſagatawotees uſ leelaku algas ſanemſchanu. J. G.

Miſione.

Ewangelifts Dr. Tſchapmans un dſeedataſs Alekſanders, pehz ſawa darba pabeigſchanas Edinburgâ, tagad turpina darbu Glaſgowâ, Anglijâ, Zoologiſkà dahrſa ſahlê, kurâ ir weetas 6800 perſonam. Schee ewangeliſti jau pehrn no oktobra eeſahkuma lihdſ dezembra widum tur bij ſtrahdajuſchi. Starplaikâ wairak nekà 700 perſonigi ſtrahdneeki bij ſemi ſagatawojuſchi. Starp zitu 70,000 eeluhgumu kartes bij perſonigi iſdalitas.

Pitsburgâ, Seemeļ-Amerikâ ir leela pamodinaſchana notikuſi zaur ewangeliſtu Billij Sunday (Sonde). Pirmâs ſeptini nedeļâs noturetas 102 ſapulzes, tapa apmekletas no 1,303,000 zilwekeem. Gandrihſ 20,000 apleezinaja, ka grib Jeſum pakaļ ſtaigat. Ja ari pee daudſeem no ſcheem buhtu notikuſe tikai pirmà pamodinaſchana, tomehr kriſtigàm draudſem un baſnizam ir atwehrees leels darba lauks, pamodinatos wadit tahlak. Beſ tam ewangeliſts Sunday ir noturejis ari wairakas ſapulzes ſahtibas weizinaſchanai, kuras tapuſchas apmekletas no 30,000 wihreeſcheem. Redſams panahkums ir, ka 2 leelakàs Pitsburgas deenas awiſes iſſludinajuſchas, nekahdus alkohola peedahwajumus wairs nepeenemt ſludinajumôs.

Peſtiſchanas armija ſchinîs deenâs iſſuhta miſionarus iſ Somijas, Sweedrijas, Norwegijas un Danijas uſ Indiju, Deenwidus-Afriku, Japanu, Koreju, Deenwidus-Ameriku un Jawu. Wiſi ſchee ir labprahtigi apnehmuſchees tam Kungam kalpot ſtarp paganeem.

Bremenê no 29. apr. lihdſ 2 maijam ſapulzeſees galweno eiropeeſchu miſiones beedribu aiſſtahwji, pahrrunat ſwarigus miſiones jautajumus.

Trihsweenibas draudſe Berlinê ir eeſuhtijuſi kehniſchkigâ konſiſtorijâ luhgumu, lai atlauj tizigeem mahzitajeem iſdalit Wakarinu ſchîs draudſes telpâs, tadehl ka Trihsweenibas baſnizâ ir tagad tikai liberalee garidſneeki. Bet luhgums naw tapis eewehrots. Ewangeliſkà luteriſkà baſnizas awiſe ſtarp zitu ſchinî leetà dod padomu: „Palihdſi pats ſew, tad ari Deews tew palihdſès!" Jſ ta noprotams, konſiſtorijam gruhti iſſchkirt ſchos jautajumus, bet ka tàs kluſu zeeſdamas noſkatiſees, ja tizigi mahzitaji un draudſchu lozekli ſawſtarpigi iſpalihdſeſees.

Basnizas padome Pawila draudsê Hallê p. S. nospreeduſi luhgt, lai wineem atlauj dſertuwju un netiklibas weetu turetajus un apmekletajus tuhlit iſſlehgt no basnizas nodoklu maksataju listes.

Zirichê nodibinajuſes jauna „Wahrda turetaju beedriba.“ Wina grib zihnitees pret apſolijuma lauſchanu, nepateeſibu un neustizibu. Waj gan mums ikreiſes jadibina jauna beedriba, lai iſpilditu ſawu weenkahrſcho zilweka un kristigaja peenahkumu?

McAll miſione Franzijâ dibinata 1872. gadâ, neilgi atpakaļ noſwehtija ſawu 40. g. jubileju. Winai ir 12 miſiones ſahles un 10 zitas telpas. 2 miſiones laiwas brauz gar peekrasti un pa upem. Winâs ir maſa ſahle preekſch ſapulzem, kuras top labi apmekletas. Laudis nahk pulkeem. 5 aiſzelamas teltis top leetotas. Weens automobilis teek leetots uſ tirgeem un gada tirgeem, lai Deewa wahrdus iſplatitu tautâ. Sludinatajeem ir pilniga brihwiba; wajaſchanas naw.

Anglijas kehuina Georga ſekretars raksta angļu miſiones laikrakstam „Ser. Gift Miſſion“: „Koti godats kungs! Man bij gods Juhſu wehſtuli kehninam preekſchâ ſtahdit un ſanehmu uſdewumu, jums atbildet, ka ir pilniga pateeſiba, ka kehninſch 1881. gadâ kehnineenei Alekſandrai dewis apſolijumu, ikdeenas weenu nodaļu iſ bibeles laſit un ka winſch to lihds ſchim ir iſpildijis.

Judu eezelotaji leelâ mehrâ pawairojâs Paleſtinâ. No 100,000 tur dſihwojameem judeem tikai puſe ir tur dſimuſchi. Leelakâ daļa no wineem tirgojâs, waj ir ſkolotaji, ahrſti waj amatneeki. Ap. 40 no E. D. Rotſchilda dibinatâs kolonijâs nodarbojâs ar ſemkopibu, preekſch kuram eeſahkumâ bij gruhti dabut dalibneekus. Neilgi atpakaļ Warſchawâ nodibinajâs jauna ſabeedriba ar noluhku, jaunas kolonijas nodibinat Paleſtinâ.

Kinâ, Schanghajâ un Hongkongâ ſpihkerôs gul tuhkſtoſcheem kaſtes ar opijumu iſ Indijas, kuru kineeſchi wairs nepehrk. Prezes wehrtiba ir ap 120,000,000 miljonu rublu leela. Angļu bankam jaſaudè 50 miljonu. Bet mehs ſcheem tauſchu iſmantotajeem un ſamaitatajeem nemaſ nejuhtam lihdſi.

Kinas eekſchſemes miſionei tagad 1009 miſiones ſtrahdneeki 212 ſtanzijâs.

— **Dr. Dſchons Motts** ir apmeklejis Riht-Aſijas miſiones laukus, lai ar peedſihwojuſchamakeem miſionareem noturetu konferenzes un ewangeliſazijas ſapulzes preekſch tautas. Pekinâ wairak deenas no weetas milſtiga telts pildijâs ar 3000 nekriſtiteem ſtudenteem, no kureem 800 apnehmâs eepaſihtees ar ewangelijumu. Mukdenâ Dr. Motts tika pabalſtits ari no waldibas augſtakeem eerehdneem un audſinaſchanas eeſtahſchu preekſchneekeem. Tee lika uſzelt milſigu telti par ſawu naudu. Sche ſapulzejâs 500 jaunu lauſchu, ſtarp teem ſtudentu wadoni iſ daudſ pilſehtam Mandſchurijâ. 175 klahteſoſchee ſapultſchu beigâs apſolijâs 4 ewangelijumus pamatigi ſtudet un ikdeenas Deewu luhgt pehz gudribas, atraſt ihſteno tizibu un Kriſtum pakaļ ſtaigat, ja Winu prahts un apſina teem to ſazis. Nahkoſchâ deenâ peeteizâs 412 pee kriſtigas tizibas. Milſigâ telts atradâs taiſni uſ to weetu, kur leel-duhrneeku laikâ kriſtigee bij tapuſchi mozili un nokauti. Mozeklu aſtnis ir teeſcham kriſtigas basnizas ſehkla! Daudſ agrakee tautas wadoni top kriſtigaji. — Mukdenâ eerihkota Bibeles ſkola preekſch teem, kuri peeteizâs pee kriſtibas. Audſinaſchanas eeſtahſchu preekſchneeki iſturas labwehligi — ſtundas war tapt paſneegtas atklahtâs ſkolâs.

— **Tſchangſchâ** ir nupat weena kriſtiga kineeſchu draudſe nodibinata tapuſi, kurai ari gubernators ir bijis labwehligs. Wiſi miſionari bij eeluhgti uſ dibinaſchanas ſwehtkeem, bet tikai maſums bij eeraduſchees. Atnahkuſchee ſawâs runâs aiſrahdija, ka kineeſchu kriſtigajee wehl naw gatawi, palikt beſ eiropeeſchu palihdſibas un padomeem. Pehdigi no gubernatora ſuhtitais kara orkeſtris ſpehleja. Wina dalibneekeem bija Bibeles iſdalitas, tà ka katram ſpehletajam bij rokâ waj ſem rokas — Bibele.

— Kineetis redſ wiſur **launus garus** un zihnas pret teem ar burwibas ſobinu, kurſch ir 2 pehdas un 4 zolles garſch. Burwibas dſelſs ſobina pagatawoſchana aiſnem 7 deenas, kurâs daudſ jagawè un jamaſgajas. Winu ir jakaļ kahdâ wezâ templî beſ pahrtraukſchanas. Pa ſcho laiku top runati burwibas wahrdi, ſaweenoti ar noſlehpumainâm kuſtibam. Pehz tam tas top eelikts wihraka podâ, preekſch kura 7 reiſ 7 deenas top iſſazits burwibas teikums, kurſch faſtahw no 7 reiſ 7 ſilbem, 7 reiſ 7 reiſes deenâ. Uſ ſpeeka ir cekaltas puhka un ziladas neſaburtojamas ſihmes. Zaur ſchahda ſpeeka ſpehku launee gari teekot truhkâs eedſihti un apzeetinati. — Kineeſchi tiz, ka to lauſchu dwehſelem, kuru galwas nozirſtas, ari mironu walſti jadſihwo beſ galwam. Lai noſeedſneeki ari winâ paſaulè buhtu ſoditi, tee wineem nozehrt galwas. — Neilgi atpakaļ weziga ſeeweete atneſa pee miſionara wahju behrnu ar luhgumu, to dſeedinat. Miſionars tai jautaja: Zik wezs ir behrns? Waj ſehns waj meitene: Wezenite atbildeja ſmeedamâs: „Sinams, ka ſehns! Ja buhtu meitene, tad winas dehl nepuhletos, bet to nonahwetu.“ — No 400 miljoneem kineeſcheem ik gadus 1/2 miljons zilweku paſchi ſewi nonahwejâs.

— **Tikatanfu gubernators Kinâ** 2 kriſtigas perſonas eewehlejis pilſehtâ uſtizibas amatôs aiſ eemeſla, „ka kriſtigas draudſes lozekli eſot uſtizibas zeenigi un wispahrigi nemot, warot labi atklahtas runas turet.“

Kriſtigi uſſkati Kinâ ſahk pahrgroſit ari daſchas gimenes paraſchas. Miſionars Wanags par to raksta: „Kahda 16 gadus weza kriſtiga meitene bija no wezakeem jau ka behrns ſaderinata, bet wina leedſas eet pee ſchi jaunekļa, tadehl, ka tas winai nepatihkot. Abeju wezaki pehz tam ir deribas atzehluſchi, beſ ka buhtu gahjuſchi pee teeſneſcha waj preeſtera, tadehl kà pehz kriſtigàm paraſcham peeſpeeſtas laulibas naw pareiſas. Tas lihds ſchim ſche bij nedſirdets.“

No Klihwlandes mums raksta tureenes sludinatajs br. Grundmans: Diwas nedelas atpakal biju Nu-Jorkâ, iswadiju sawu mihloto maminu uz pehdejo dusas weetu. Wina schkihràs no schìs pasaules 2. martâ, pehz weenas nedelas ilgas slimoschanas. Smaids winas sejâ leezinaja, ka wina labaku tehwiju aissneegusi. Kahda eepreeza ta tizigajeem, sehràs pakal nosskatotees! — Muhsu gada swehtki isdewàs koschi. Mantojam ari weenu beedri atpakal. Wispahrigi pahrskatot darbu, buhtu daudz ko wehletees, tomehr reisem jabuht peetizigeem. Muhsu pahrzelschanàs uz angtu basnizu ir nesuse mums wislabako ehrtibu telpu sinâ. Ar pazeetibu uz preekschu — weenigais zelsch ko aissneegt. Juhtamees weseli un spehzigi wehl daschai zihnai eet preti.

Dsimtene.

Tukumâ. Leelâ peektdeenâ reisê ar dascheem laudim no Golgatas nama, zelojam uz Tukumu un tur nonahkuschi, tuhlin pehzpusdeenâ noturejam weetejâ luhgschanas namâ sapulzi, kura, skatotees pehz apstahkleem, bija pawahji apmekleta. Kà nomaniju, tad schis darba lauks prasa daudz puhles un pazeetibas. Tomehr ari te ir laudis, kureem slahpst pehz swehtibas un kas labpraht apmeklè deewkalposchanas. — Pirmos Leeldeenas swehtkos, kad saulite jau sen pawehstija Kristus augschamzelschanos, mehs dewamees pa masàs pilsehtinas eelam uz luhgschanas namu. Tizigo sapulzê is Deewa wahrdeem smehlamees jaunus spehkus. Pehz sapulzes baudijam Sw. Wakarehdeenu, atzeredamees Jesus leelo pestischanas darbu. —

Pehzpusdeenâ jauneeschi bija sarihkojuschi kuplus swehtkus. Ap plkst. 5 wisas weetas bija jau eenemtas, tà kà teem, kas atnahza wehlak, bij jastahw kahjàs. Programa bija bagatiga, deklamazijam, kora dseesmàm, solo gabalineem un sarunam. Labu eespaidu uz klausitajeem atstahja saruna starp 8 personam: „Waj tizigais war buht preezigs?" Ari daschi weesi is Mateus draudzes nehma dalibu pee swehtkeem. Jauneeschi bij pateesi labi sagatawojuschees uz swehtkeem. Otrâ swehtku deenâ sapulze no rihta bija labi apmekleta. Pee dascheem gan bij nomanams slahbums, tomehr draudzes wairakums likàs slahpstam pehz swehtischanas straumem. Atjaunota eepasihschanàs ar garâ weenoteem darija labu. — Tur eeraduschees ari adwentisti, kas mehginot laudis west atpakal uz wezas deribas bauschku ispildischanu. Ari teem ir daschi peekrileji. Lai tas Kungs dod daudz swehtibas un Sawa Gara klahtbuhtni Tukuma draudsitei. Wehl daschas stundinas, roku speedeeni, swehtibu nowehlejumi, stazijas swans, lokomotiwes signals un brauzam atkal uz wezo, sirmo Rigu, kur Golgatas namâ patlaban swin swehtkus.

Daschas deenas wehlaki apmeklejam ari **Olaines pagastu** ar Deewa wahrda sehklas graudeem. Wisur kur tik skatees, laudis ilgojas pehz Ta, kursch waretu winus laimigakus darit. Lalpna usnemschana un labprahtiga klausischanàs leezinaja, ka wineem labs prahts pee ta Kunga wahrdeem. Apmeklejam weetejo nespehjneeku namu, tur un zitur runajam par Jesu. Laut tas Kungs swehtitu issehto runatu un drukato wahrdu.

Mahzitajs Maldons, Zehfts, kà „Ween. Wehstn." sino, eerihkojis behrneem bibeles lasit mahzischanu. Lai tas Kungs palihds!

Krimuldas mahzitajs Ehrmanis eeteizot draudses lozekteem lasit bibeli u. z. kreetnas grahmatas ar sekmèm.

Mahzitajs Roscnbergs, ka „Ween. Wehstn." sino, turejis panahkumu pilnus pretalkohola preekschneesumus Limbaschôs un Sw. Katrinâ. Aisrahdijis uz Jesu Kristu, kà weenigo un galweno lihdsekli zihnâ pret scho launumu.

Ewangelisskàs bibeles beedribas Rigas nodala sawâ 100 gadu pastahweschanas laikâ isplatijuse 70,701 bibeles un 177,989 jaunderibas ar Dawida dseesmam.

Kreewijas luteranu draudschu palihdsibas lahde 1913. gadâ eenehmusi 212,953 rbl. preeksch garigà darba.

Br. A. Polis, kà „Sarga Balss", sino wadijis swehtigas ewangelisazijas sapulzes Jlaikos un Leepajâ brahlu draudschu sapulzês.

Luteranu basnizàs Baltijâ lauschas eekschâ tà sauzamà liberalà teologija, kura nepeenemot wairs Augsburgas tizibas apleezinaschanu un Sw. Rakstus burtiski. Tomehr ir wehl daudz mahzitaji, kuri tiz Deewa wahrda pateesibam tà, kà tàs ir usrakstitas.

Starptautiska Bibeles studija.

M. N. Jasnowskajas:

Bagatais wihrs un Lahzarus.

18. maijâ. **Luk. 16: 14—15, 19—31.**

Selta teksts: „Kas augsti aisbahsch preeksch nabagu kleegschanas, tas aridsan sauks un netaps paklausits.

Sl. s. w. 21, 13.

Eewads: Leekas, schi Jesus lihdsiba ir wisbreesmigaka un pahrsteidsoschakà no wisàm lihdz schim teiktàm, un neweena no winàm neprasa leelaku usmanibu. Wariseji dsirdeja lihdsibu par netaisno nama turetaju, un ta wineem nepatika. Mantkahriba bij wariseju rakstura galwenà ihpaschiba, un par sawu labklahjibu, wini domaja, japateizas tam, ka Deews winus wairak eewehro nekà zitus. Ta Kunga wahrdi winus eewainoja, un tee Winu sahka apsmeet (14 p.). Scho augstprahtigo soboschanàs, bes schaubam bij wehrsta uz Jesus un wina mahzekku leelo nabadsibu.

Ko Jesus pahrmeta scheem mantkahrigajeem warisejeem? Winsch atsina (15 p.), ka tee prata ar labeem panahkumeem attaisnotees kauschu preekschà, — bet wini mas ruhpejas par to, lai buhtu taisni Deewa preekschà. Wini sagaidija peekrischanu un usslawu par sawu deewbijibu, bet wiuu leelgà pakschpakahwiba bij pasudinoscha pretoschanàs Deewam un reebeklis Wina azis. Schim sekoja lihdsiba.

I. **Pretigi ſtahwokli ſchinî dſihwê** (19—21 pp.). Bagatais wihrs, kura wahrds netop minets, bij nogrimis greſnumâ. Wina drehbes bij purpurs, t. i. nokrahſotas aſins ſarkanâ waldiſchanas krahſâ, weſa — ſmalks Egiptes audeklis, kuru atſwehra ar ſeltu. Waram weegli eedomatees wina krahſchņo pili un bagatàs iſtabas, kur tas ſarihkoja leeliſkas dſihres. No dabas winſch nebij zeetſirdigs, bet bij tà aiſnemts no paſauligàm intereſem, ka tam nebij laika nodarbotees ar labdaribu. Ja winſch buhtu turets par zeetſirdigu zilweku, pee ta durwim nebuhtu nolikts noſchehlojams nabags. Wariſeji bij atturigi ehſchanâ un weenkahrſchi gehrbàs. Bet ſkopums un iſſchkehrdiba, kuri attihſtas uſ ſchìs paſaules koka, ir tikai pretigi grehki; weens mekle ſew apmeerinajumu mantkahribâ, otrs iſſchkehrdibâ.

Kà preteju zilweku bagatajam wihram Kriſtus noſtahda nabaga Lahzaru (ſchis wahrds judu walodâ noſihmè: kam Deews palihdſ). Pee bagatà wihra wahrteem bij atneſts nelaimigs, apſlahts augoneem, zilweks. Auſtrumôs netika leetoti naſchi un dakſchinas; pehz ehſchanas pirkſtus noſlauzija pee maiſes un pehz tam

Bagatais wihrs un Lahzarus.

ſchos atkritumus iſmeta uſ eelu nabageem un ſuneem. Schee ſuni iſrahdijàs labaki par bagato wihru; blandidamees pa eelam, wini bij eewehrojuſchi nabaga zeeteja ſtahwokli un laiſtja ſawàm mihkſtajàm mehlem wina wahtis, — weenigà kopſchana, kuru tas wareja dabut. Spilgtaka nabadſibas un bagatibas tehlojuma naw wiſâ literaturâ.

Maſa illuſtrazija. Jaewehro, ka nabadſibu newar uſluhkot par labu ihpaſchibu. Starp nabageem ſaunums ſaſtopams tikpat leelâ mehrâ kà ſtarp bagateem. Deewam naw ſwariga zilweka manta, bet tas, kas winſch pats pateeſibâ ir. Newis bagatiba bagatajam wihram tapa par trepem uſ elli, bet noſeegums bij eekſch ta, ka baudidams bagatibu, winſch pawiſam aiſmirſa atbildibu, kuru wina uſleek zilwekam.

II. **Preteji ſtahwokli nahkamâ dſihwê**, 22—23 pp. Kas notika ar Lahzaru, kad tas nomira? nekas netop minets par behrem. Laikam neweens nebij uſ wina behrem, ja tahdas ari buhtu notikuſchas. Bet mehs ſinam, ka paradiſê winam bij nolenta wislabakà weeta, tomehr ne tapehz, ka tas bij nabags, bet ka winſch palahwàs uſ Deewu. Kas notika ar bagato wihru, kad tas nomira? Nomira ari bagatais wihrs — tas ir fakts, kurſch noteek kà pee bagata, tà ari pee nabaga — un winu paglabaja. Warbuht bij drukſu ſaaukſtejees pehz ſaweeſiga wakara; ſlaweno ahrſtu iſſaukſchana, modernako lihdſeklu leetoſchana — wiſs bij weltigs, nahwe panehma ſawu. Ak, zik loti bagatigas bij wina behres; wiſa paſaule, mihledama to, kas wi-

nai peeder, ſanahza palwadit lihdſ kapam ſawu draugu; tahlak wini newareja ſekot. Bagatà prozeſija ſwinigi gahja pa Jeruſalemes eelam, netruhka raudataju lihdſ pat leeliſkajai kaplitſchai, uſ kuras mirdſeja aprakſts par nelaika labdaribam. Pehz tam, ahtraki nekà laupitaju pulks, tee atſehma wina neiſſmekamos lihdſeklus baudu pilnai dſihwei, kuru winſch weda wirs ſemes. Elle ſagatalwota preekſch teem, kuri gatawo ſewi preekſch winas jau ſchinî dſihwê; ſods naw nekas zits, ka grehka auglis. Nekur zilwekeem naw tik daudſ brihwas gribas, ka ſawas nahkamibas iſwehlê. Nahwe nenoſihmè, ka grehki peedoti.

III. **Sadaliſchana nahkamâ dſihwè**, 24—26 pp. Sadaliſchana ſtarp paradiſi un elli top paſkaidrota ſekoſcheem Abraama wahrdeem: turklaht ſtarp jums un mums tr leela ſtarpiba. Zaur ſcho mehs redſam, ka ſchi dſihwe lemi nahkamo, un ka ſche nozeetejis raksturs tur wairs newar tikt pahrkaufets un mainits.

IV. **Warbuhtibas ſchinî dſihwê**, 27—31 pp. Mehs topam glahbti zaur uſmanibu pret Deewa wahrdu un ne zaur brihnumeem un garu parahdibam.

Indianeets, kurſch pahrdod par ſtikla krellem ſemes gabalu, weſelas gubernas leelumâ, maſak ahrprahtigs nekà zilweks, kurſch dehl ſemes rotaku leetinam ſaudè debeſu walſtibu.

E. N. Kuteinikowas

Releetigi kalpi.

25. maijâ. **Luk. 17:1—10.**

Selta teksts: Kas leelàs, lai leelàs eekſch ta Kunga. I. Korin. 1:31.

I. **Peenahkums ruhpetees par ziteem** (1. 2. p.).

Greeku walodâ wahrds, kurſch apſihmè apgrehzibu, noſihmè ſewiſchku kozinu ſlasdâ, pee kura peeſtiprinats kumoſs; kad dſihweeks atſkar kozinu, ſchis aiſwer durwis aiſ wina. Ewehrodams zilweku iſtureſchanos, Kriſtus redſeja, zik beeſchi zilweki weens preekſch otra aiſwer durwis uſ debeſs walſtibu. Apgrehzibam buhs nahkt, ſaka Kriſtus. Kapehz? Tapehz ka no grehzineekeem newaram ſagaidit ſwehtu dſihwi. Paſaulè atrodoſchais grehks peepilda to ar apgrehzibam un peedauſiſchanàs aknineem. Zilweki nedſenas Deewam pakaļ un neſkubina zitus uſ to, bet luhko, lai zitti top tikpat launi kà wini. Ja paklauſam pirmam bailſlim, tad topam iſſargati no ſchìs apgrehzibas. Apgrehziba wisgaiſchaki parahdas eekſch tam, ka laudis iſpoſta tizibu, ka weenteeſigus zilwekus pawed uſ netikumeem un tà ſamaitâ otra zilweka nemirſtamo dwehſeli, kura radita pehz Deewa zihmja un lihdſibas. Grehkot, t. i. dſihtees pakaļ ſahtanam, ir tik breeſmigi, ka tam Kungam jaſaka, ka tahdam zilwekam buhtu labaki, tapt juhrâ noſlihzinatam ar dſirnu akmeni pee kaklu peeſeetu. Tagadejàs leelpilſehtas zaur ſawàm iſpreezam apgrehzina tuhkſtoſchus un, beſ ſchaubam, peedſihwos Deewa ſodu.

Ne tikai paſauligi laudis, bet ari Deewa behrni itin beeſchi ir peedauſiſchanas akmeni zits preekſch zita; peem., kad mehs ar wahju tizibu, noſpeeſtu gara ſtahwokli waj ar ſawu nemeeru un ſchehloſchanos iſpoſtam tizibu un preeku muhſu lihdſzilwekôs, kad eſam kuhtri uſ labeem darbeem, kad nepawadam ſeptito deenu eekſch Deewa, kad pawadam laiku ar weeglàm, pat gekigàm ſarunàm u. t. t. Lai peeluhkojam, ka neeſam zitam par peedauſiſchanu (Mark. 9:43) waj apgrehzibu.

II. **Peenahkums peedot** (3. 4. p.). Nepeedewiga zeeta ſirds pret ziteem war ari buht par apgrehzibu un attahlinat zilwekus no Deewa. Beſ tam nepeedoſchana ir kaitiga ari paſcham — zilweks apzeetina ſawu ſirdi, paſaudè draudſibu ar Deewu. No ſcha redſams, zik nepeezeeſchami wajaga peedot pat ſeptiņdeſmit reiſ ſeptiņas reiſes.

Ko noſihmè peedot? Tas noſihmè, iſturetees pret lihdſzilwekeem tà, kà mehs gribetu lai tee iſturetos pret mums, ja mehs

isdaritu kluhdas. Peedot nosihmè: atlaist wainu, nepaturet neko sirdî pret brahli, apsinotees ka es neesmu labaks par winu. „Pamahzito" — schee wahrdi nosihmè krituschà brahla draudsigu pamahzischanu, mihlestibas pilnu pahrleezinaschanu, bes kahda ruhktuma sajuhtas, lai nedotu winam jaunu eemeslu preeksch apgrehzinaschanàs.

Peemehrs. Pirmâ kristigajo gadu simteni diwi tizigi brahli sastrihdejàs un weenam palika dsitsch ruhktums pret otru. Cesahkàs wajaschanas un winu apzeetinaja. Kad to weda pee walditaja, otris pa zelu tezeja lihds, luhgdams brahli, lai ar winu salihdsinatos. Bet pirmais neko neatbildeja. Wina sirds apzeetinajàs tahdâ mehrâ, ka pee walditaja, usaizinats atteiktees no kristigas tizibas waj eet nahmê, tas iswehlejàs pirmo.

Dsirnu akmins.

III. **Peenahkums peeaugt tizibâ** (5. 6. p.). „Apstuki us to Kungu sazija: wairo mums tizibu." Kapehz wini tà luhdsa? Azim redsot Jesus Kristus augstais, tikumigais dwehseles stahwoklis mahzekleem islikàs neaissneedsams ar winu maso tizibu. Zik daudz reis sawu peenahkumu neispildischanu un kuhtribu nemehginam atwainot ar to, ka muhsu tiziba wehl wahja! Ko nosihmè tiziba? Ta nosihmè ka Deews ir taisnis un usticzigs. Sperdschens saka, ka wina lihdsinajas sudraba pawedeenam, pee kura peekahrtas labdaribas pehrles. Sarausteet winu — un pehrles iskaisisees." Wiss muhsu kristigais raksturs

Wihges koks.

un kristiga darbiba pamatojàs eeksch tizibas us Deewu. Kad ta mums ir, wina dara brihnumus. Wajaga tikai winu likt pee darba un leetot. Mahzekleem nepatika schahdas tizibas. Us winu luhgumu Kristus teem nesaka „luhdseet, lai dabujeet wairak tizibas", bet usrahda, ko war paspeht pat zaur loti masu tizibu. Palestinâ un Sihrijâ loti pasihstamais wihges koks ar dsiłam sakneem, ja tas buhtu wajadsigs, waretu israutees un dehstitees juhrâ, pateizotees mahzeklu tizibai. Deewam neweena leeta naw neespehjama. Ustizeschanàs Deewam nahk ne no zilweka, bet no Deewa spehka. Salihdsinadams tizibu ar sinepju graudinu, tas Kungs paskaidro tizibas raksturi — pat winas masakâ dihglî ir dsihwiba un augschanas eespehja. Negaidisim weltigi us muhsu tizibas peenugschanu, bet leetosim mums jau esoscho ustizeschanos us Deewu. Ceschsim sinepja graudinu semê — Deews dos augumu.

IV. **Peenahkums darit wairak nekà mums pawehlets** (7—10 p.). Mahzekli weenumehr domaja, ka par saweem darbeem tee nopelnijuschi leelu algu. Pehz ta Kunga Jesus wisspehzibas paradischanas pahr pasauli un laizigàm leetam, mahzeklôs wareja rastees augstprahtiba, itin ka ari eeksch wineem buhtu kahds spehks. Lihdsiba no kalpa, kas pahrnahza no lauku darbeem, Kristus teem rahda, kà teem jaluhkojàs us sewi un sawu kalposchanu. Ruhpetees par ziteem, peedot, peeaugt tizibâ un daudz ko zitu, kas pagodina Deewu, mums jadara — tas muhsu peenahkums. Schis ir taisni tas, ko mehs nespehjam.

Kà mehs waram tapt par derigeem Ta Kunga kalpeem? Kad nedomajam par algu sche wirs semes, kad atsihstam, ka muhsu kalposchana ir wehl tahlu no pilnibas, ka muhsu leelakam preekam un laimei wajaga buht — nodot dsihwibu preeksch Kristus. Un pehdigi, lai negaidam lihds topam speesti us kalposchanu, bet lai to daram nepeespeesti un ar labu prahtu.

Peem. Behrns mahzibamees usdewumu waj slauzidams istabu, nedomà, ka par to tehws winu leelisķi atalgos, — winsch dara to tadehł, ka tas ir wina peenahkums; to neispildidams tas apbehdinatu sawu tehwu. — Behrns redz ka tehwa mihlais kozinsch dahrsâ sahk nokalst. Tas apluhko winu, eesahk to apleet un notikrit no kukaineem — warbuht tas to dara slepenibâ — lai wehlak tehwu eepreezinatu. Schi ir kalposchana aiz mihlestibas.

E. M. Kuteinikowas:

Pateizigais samareetis.

Luk. 17:11—19.

1. junijâ.

Selta teksts: Waj tad zits neweens naw atradees, kas atpakal buhtu greesees un Deewam godu dewis, ka ween schis sweschineeks? — Luk. 17:18.

Galwenàs domas: Kà mums japateizas Deewam.

Lekzija sadalàs 4 dalàs:

I. **Jesus teek luhgts pehz palihdsibas.** 11—13 pp. Kas luhdsa no Jesus palihdsibu? — Spitaligi laudis. Spitaliba ir schausmiga slimiba, sewischki isplatita austrumôs; winu lihds schim tura par neahrstejamu ar medizinas lihdsekleem. Ta eesahkas no masa balta plankumina un pamasam isplatàs pa wisu meesu, pahrklahdama to wahtim. Zilweks sahk dsihwot truhdet; mati noeet un lozekli atkriht. Pehz Mosus likuma spitaligeem wajadseja dsihwot ahrpus lehgera un brihdinot garamgahjejus ar sauzeenu: „Neschkihsts! Neschkihsts!" (3 Mos. 13:45). Ari tagad spitaligos atschkir no weselo kauschu sabeedribas, jo schi slimiba ir loti lipiga.

Waj spitalibai naw kaut kas kopigs ar grehku?

Usmeklesim weenadas ihpaschibas. Bihbelê ir 3 gadijumi, kurôs Deews usl ka spitalibu atsewischkeem laudim, kà sodu par winu grehkeem.

II. **Palihdsiba pasuteeta.** 14. p. Zilweku behdas waj slimiba weenmehr aiskustinaja Jesus sirdi. Waj Winsch skani issazija sawu lihdsjuhtibu? Kà Jesus atbild spitaligeem? Jesus atbildes bij weenmehr ihsas, bet satura pilnas. Wehrtigakais lekzijâ ir Jesus Kristus wahrdi. Tapehz apskatisim tos no daschadàm pusem.

1) Waj winôs ir dota zeriba spitaligeem un eeksch ka ta pastahw? (3 Mos. 13—14 nod.). 2) Kà schinî gadijumâ Jesus isturàs pret Wezo Deribu? 3) Waj schahda Jesus atbilde war apmeerinat netizigu waj schaubigu zilweku? 4) Kadehł Jesus usreisi nedseedinaja spitaligos? Waj Deews muhs nemahza tizet, nedodams usreisi wisu, ko gribam? Eeksch spitaliga istureschanàs mehs redsam pirmkahrt — tizibu, otrkahrt — paklausibu. Paklausibas nosihme. Gahjeens us preesteri, bes masakàs iswesetoschanàs sihmes, teem buhtu warejis isliktees mulkigs un weltigs. Bet wini gahja un tapa schkihsti, ne preeksch zetojuma un ari ne pehz, bet pa paschu eeschanas laiku.

peemehri: Sarkanâ juhra pahrſchkihras tikai pehz pirmâ judu ſoka uhdenî. Abraams „gahja, neſinadams kurp", palaudamees weenigi uf Deewa apſolijumeem. Moſus, „tikâ ſkatidams Neredſamo", bij weenmehr droſchs. Deews teem dewa tik, zik wini gahja uf preekſchu un ſanehma Wina dahwanas.

Mahzibas mums: Ja Deews mums kaut ko dod, winſch pahrbauda zaur to ari muhſu tizibu. Waj mums newajag attihſtit ſawu garigo redſi? Kà iſturàs tee kriſtigee, kuri paſpehruſchi daſchus ſoku, apſtahjas un ſahk raktees ſawôs pahrdſihwojumôs, apluhkot wezàs wahtis, waj tàs pateeſi dſeedinatas, un ſchaubàs? Waj Deews winus war pawiſam uſweſt uf pareiſa zeļa! Ko noſihmè „dſihwot tiziba"?

Spitaligo pulzinſch zeļa malâ.

III. **Kur ir tee dewini? 15—18 pp.** Eedomaſimees ſpitaligo preekſus, kad wini juta, ka ſpehki peeaug un weſeliba atgreeſchas. Warbuht winu pirmàs domas nebij pateeſiba? Waj ari mehs neeſam lihdſigi wineem ſchahdôs gadijumôs? Kas mums leek aiſmirſt muhſu apſolîſchanos labotees, tikko eſam palikuſchi weſelt waj dabujuſchi to, pehz ka zenſchamees? Waj daudſi no teem, kuru dehl Kriſtus miris pee kruſta, ſlawè winu? Kahdu mahzibu mehs waram ſmeltees no ſchi ſamareeſcha iſtureſchanàs? Samareeſchi bij ſajaukta tauta, pa daļai iſraeleeſchi, pa daļai aſtreeſchu pehznahzeji. Pehdejee bij nometinati Paleſtinâ jau Salamanaſara laikâ. Samareeſchi bij pagani, lai gan kautko bij peenehmuſchi ari no judu religijas. Judi winus loti nizinaja. Waj weenumehr tee, kurus nizinajam, ir to pelnijuſchi? Judi pehz dſeedinaſchanas eeraudſija paſchi ſewi, bet ſamareetis ſawu Peſtitaju.

„Un krita uſ ſawu waigu pee Wina kahjam un winam pateiza". (Lk. 17:16)

Kahda ſtarpiba ir weena un otra paklauſiſchanà? Jeſus atſina par labu tikai ſamareeſcha iſtureſchanos. Apſkatîſim ſamareeſcha paklauſibu, un waj pateiziba kahdè buht paklauſigam. Ihſta pateiziba jau ir pirmà paklauſiba.

IV. **„Taiwa tiziba tew ir palihdſejuſe." 19 p.** Eewehrojim, ka Jeſus neſaka: „Pateizība tew palihdſejuſe", bet „taiwa tiziba tew ar palihdſejuſe". Tiziba ir augſtakais tikums. Apluhkoſim, kahda tiziba bij dewineem judeem un kahda pateizigajam ſamareetim.

Kahda ſtarpiba?

Tizibu war iſſinat pehz winas augleem. Wiſi ſlimee dabuja pehz ſawas tizibas. Weeni — tikai meeſas dſeedinaſchanu, tapehz ka winu tiziba tahlak neſneedſàs; — ſamareetis — diveheſeles un meeſas dſeedinaſchanu. Wina tiziba to atweda pee Ta kahjam, kas winu dſeedinaja. Waj war tahdu, kurſch nepateizas Deewam, noſaukt par pateeſi tizigu zilweku?

E. Kuteinikowas:

Deewa walſtibas nahkſchana.

8. junijà. **Luk. 17:20—37.**

Selta teksts: Jo redſi, Deewa walſtiba ir eekſch jums. Luk. 17:21.

1. Eekſcheja Deewa walſtiba.
2. Nahkoſchà Deewa walſtiba.
   a) Walſtibas wiltigee praweeſchi.
   b) Negaidità Kriſtus parahdiſchanàs.

I. **Eekſcheja Deewa walſtiba.** (20. 21. p.). Lai labak ſapraſtu ſcho Jeſus Kriſtus runu, ſtahdiſimees ſew ſkaidri preekſchâ no weenas puſes judus ar winu zenteeneem un idealeem, eekſcheejeem un ahreſeem; no otras puſes — Jeſu Kriſtu un Wina ſkateenà atklahtàs Deewa pateeſibas. Taiſni diwi gluſchi ſawadas paſaules.

Kamehr weeni runà un ſapņo par ſemiſchkigu walſtibu, kura peederetu tikai judeem, un neatrod par wajadſigu pahrgroſit ſawu ſirdi, Jeſus Kriſtus runà par to Deewa walſtibu, kurai wiſpirms jarodas winu ſirdîs un kura jau ir winu widû, kaut gan wini to neredſ.

„Deewa walſtiba nenahk ahrigi nomanama." Kas dſenas pehz ahreſàm leeliſkàm ſihmem, beeſchi palaiſch garam lehnos, bet ſwarigos noteikumu[3], kuri norîſinas wina azu preekſchâ. Kahds ſaturs jau no paſcha ſahkuma bij Jeſus Kriſtus runàm? Kahds mehrkis bij Wina wahrdeem un darbeem? (Mat. 12:28; Jahn. 1:26; 12:35). Waj ari muhſu deenàs un muhſu widû ir atrodama Deewa walſtiba? — Kà winai japarahdas?

II. **Nahkoſchà Deewa walſtiba.** (22—25). Gaidiſchana. Walſtibas wiltigee praweeſchi. Kriſtus runas otrà puſe ſaka, kam janoteek eepreekſch „Zilweka-Dehla deenas", t. i. eepreekſch Wina otràs atnahkſchana.

Kà Kriſtus domaja ar wahrdeem „weenu no Zilweka-Dehla deenam", kuru Wina mahzekli wehleſchotees redſet (22 p.)? Ir diwejadas domas par ſcho jautajumu. Weeni domà, ka ta ir weena no Jeſus Kriſtus dſihwes deenam ſemes wirſû. Ziti, leelakà daļa domà, ka ſcheit teek runats par Wina otràs atnahkſchanas laiku: mahzekli ſewiſchki ilgojees pehz ſchim deenam wajaſchanu un pahrbaudiſchanu laikâ, kurſch nahk pahr tizigajeem. Schai laikâ parahdiſees ari wiſadi wiltigi praweeſchi; daſchi uſdoſees par Kriſtu, un teem ari tizès. Waj mums naw ſinami kahdi gadijumi wehſturê, kur atſewiſchki zilweki, iſſludinadami ſewi par Deewa ſuhtneem, ir aiſrahwuſchi lihdſ bareem tauſchu? Kahdas ihpaſchibas leek laudim aiſrautees no wiltus praweeſcheem? Lehtticiba, nepazeetiba, Deewa wahrda neſinaſchana. Kriſtus peelihdſina ſawu otro atnahkſchanu ſibins atſpihdeſchanai, kuru redſ no weena debeſs gala lihdſ otram. Tà tad, waj Kriſtus atnahkſchana buhs redſama tikai weenâ weetâ waj tikai ſinamam tauſchu pulkam? Iſejat klajâ weetâ wehtras nakti un nowehroſat ſibini, peeminedami Kriſtus leelo apſolijumu. Tas jums buhs kà atbilde.

III. **Negaidita Kriſtus atnahkſchana** (26—37). Zaur ko Kriſtus nahkoſchàs atnahkſchanas deenas lihdſinajees Noas deenam? Preekſch paſaules, kura ir aiſneſta no ſaweem darbeem un neleetibas, Kriſtus atnahkſchana buhs tikpat negaidita, kà uhdenspluhdi, neluhkojot uf ewangelijuma apſolijumeem. Kà toreiſ laudis pardaudſ bij nodewuſchees ſawàm ſemiſchkigàm intre-

ſem un neſpehja peegreeſt wehribu Noas beedinajumam, tà buhs arī pehdejâs deenâs. Dſert, ehſt, buhwet u. t. t. naw grehks, bet grehks ir tad, ja zauri to aiſmirſt Deewu.

Kà mums jaiſturâs, ja Kriſtus atnahkt muhſu deenâs? Kriſtus pawehles mahzekleem atteezas arī uſ mums. Ja Wiņa atnahkſchanas deenâ tee atraſtos uſ juuta, tad wiņeem pat newajag nokahpt pehz ſaweem rihkeem, t. i. wiņeem jaatſmirſt un jaatſtahj wiſu ſemiſchkigo. Auſtrumſemês nama jumts bij wismihlakà eedſihwotaju uſtureſchanâs weeta; ſche wini ſarunajâs un ſtrahdaja. No jumta trepes weda taiſni uſ ſemi, tà ka wareja nokahpt, beſ ka buhtu zauri namu jaeet. Kas war notikt ar mums, ja mehs Wiņa atnahkſchanas deenâ nowehrſiſim ſawas azis no Wiņa uſ ſemiſchkigàm, perſonigàm leetam (32. p.).

Kà tad mums jagatawojâs uſ ta Kunga atnahkſchanu? Lai Kriſtus un Wiņa wahrds eenem pirmo weetu muhſu ſirdìs (33 p.). Eeguht ſemako daudſreiſ noſihmè — paſaudet augſtako; un otradi, atſtaht ſemako Kriſtus dehl noſihmè — eeguht augſtako.

Peemehrs: Kad Aſiſes Franzis pirmo reiſ iſdſirda Kriſtus pawehles mahzekleem, kuras tika nolaſitas no mahzitaja baſnizâ Portiuncula, tàs eegreeſàs wiņa dwehſelê; wiņſch atſtahja wiſu, kas tam bija un ſwehtijàs ſewi no tàs ſtundas augſtakai miſionei.

Waj muhſu ikdeeniſchkas dſihmes ſihkumi war muhs kawet pakalſtaigaſchanâ Kriſtum? Kahdus Kriſtum patiktos muhs atraſt ſchodeen?

Modriba, paſtahwiga uſtiziba Wiņam, lai atſchkir pateeſos Kriſtus ntahzeklus no ziteem. Jeſus Kriſtus ir dewis trihs gaiſchus peemehrus par to behdigo ſchkirſchanu, kura neiſbehgami notiks ſtarp laudim Wiņa atnahkſchanas deenâ: 1) Diwi weenâ gultâ, 2) diwas malejas (uſ rokas dſirnawam), 3) diwi laukâ.

Ne gimenes ſaites, ne kopiga dſihwe un darbs ar Deewam uſtizigeem laudim nepadaris muhs par kriſtigajeem. Glahbſchana nenahk zaur eeſtahſchanos baſnizâ. Deewa draudſe naw forma; wiņas ſehkla ir iſkaiſita pa wiſu paſauli, kà ſelta graudini ſmiltis. Kriſtus atnahkſchana lihdſinajees ſelta ſmilts ſkaloſchanai, — ſelts wiſs tiks paņemts. Schos Kriſtus wahrdus war peelihdſinat „tizigo aiſrauſchanai“ (1. Teſ. 4:17). Kriſtus mahzeklu pehdejais jautajeens: „Kurâ weetâ, Kungs? t. i. kur buhs Tawa walſtiba? Kriſtus atbilde ſkaidri rahda, ka geogrāfiſki tas naw noteizams, bet „kur ir maita, tur ſakrahſees ehrgli“; kur mironi, ſamaitati laudis, tur ari buhs Deewa teeſa; kur ir wajadſiba, tur ir ari ſchehlaſtiba.

Lekzijas galwenàs domas: Jabuht weenmehr gataweem uſ Kriſtus atnahkſchann.

Waj mehs tuhlit tagad, ne bruſku wairak nekawejot, neſahkſim ſtaigat Wiņam pakaļ?

Audſinaſchana.

Kas behrnam jamahzàs lihdſ feſtajam dſihwibas gadam.

Jahnis Amos Komenius (1592—1670) bij winos tumſchos laikos praweets behrnu audſinaſchanâ. Sawâ grahmatâ „Padomi mahtem“ tas ſaka, kas behrneem jamahzàs lihdſ feſtajam dſihwibas gadam, ſekoſcho:

Neprahtigi ir wezaki, kuri wed behrnus pee ſkolotaja itin kà tehus pee flaktera, ſazidami: „Pagaidi ween, nu tik tu dabuſi! Tai weetâ wajadſeja behrneem ſtahſti par ſkolu kà par ſwehtkeem.

Behrnus itin drihſ pehz peedſimſchanas wajag mahzit Deewa bijaſchanâ un tikumibâ.

I. Pateeſa **Deewa bijaſchana**, ſaſtahw iſ 3 dakàm:

a) Muhſu ſirds it wiſur aiſ Deewa darbeem luhko eeraudſit Deewu;

b) Pehz tam, kad ta pamanijuſi Deewa roku darbu, ta pagodina Deewu wiſur ar bijaſchanu, mihleſtibu un paklauſibu;

c) Kad ſirds ar Deewu ſaweenojuſees, ta atrod eekſch Wiņa meeru un preeku.

Schi ir Deewa bijaſchana, kura eekſch ſewis ſatur deewiſchka preeka paradiſi, kura 6 gadu laikâ eekſch behrna war peeaugt tik tahlu, ka tas ſaprot: Jr Deews Kungs pahr debeſim un ſemi, kurus Wiņſch radijis; Wiņſch ir wiſur klahtbuhdams un redſ wiſu; wiſs labs un jauks, ko redſam, nahk no Wiņa; Wiņſch wiſu to preekſch mums ir darijis; Wiņſch muhs uſtur un apgahdà un wiſu walda un kahrto. Wiņſch dod deewbijigeem un launeem baribu un uſturu, lai gan deewbijigeem un paklauſigeem klahjas labaki; launos un nepaklauſigos Wiņſch ſodìs pehdigi ar elles uguni, bet deewbijigos Wiņſch uſnems pee Sewis debeſis. Tapehz mums wajaga Wiņu bihtees, Wiņam pateiktees, Wiņu zodat un ſlawet, wiſàs behdàs peeſaukt, Wiņu kà wiſaugſtako Tehwu mihlet un tſchakli darit, ko Wiņſch pawehlejis. Tik tahlu behrns 6 gadu laikâ war tapt eewadits deewbijaſchanas eeſahkumos.

II. Kas ſihmejàs uſ **tikumibu**, tad behrnus jauſaudſina:

a) Sahtibâ, ka tee eerod ehſt un dſert zik wajadſigs, bet nekad waìrak;

b) Tihribâ pee ehſchanas un dſerſchanas; ari drehbes un leetinas jatur tihras;

c) Godzeenigi iſturetees pret peeauguſcheem un wezeem; teem jauſmana ſawus wahrdus, darbus un ſkateenus;

d) Paklauſibâ, ka tee wezaku katru mahjeenu ir gatawi iſpildit;

e) Runat pateeſibu, lai tee neeemahzas melot nedſ pa jokam, nedſ nopeetnibâ;

f) Mihlet taiſnibu, ka neaiſſkar zitu ihpaſchumu, neſog, to neapſlehpj, neko nedara par ſpihti, waj zitus kaitinadami;

g) Tos jaaudſina labos darbos, ka tee labpraht dod, lihdſdala, naw ſkopi un naidigi;

h) Tos ari jaradina pee winu ſpehkeem peemehrotas nodarbofchanàs, lai tee neuſaug par ſlinkeem;

i) Weenmehr nerunat, bet kluſu zeeſt, kad wajadſigs, peemehram, pa luhgſchanas laiku, waj tad, kad runà peeauguſchee;

k) Ari pazeetibâ tos jaradina, lai tee no pat behrnibas mahzas ſawas eegribeſchanas eerobeſchot, pirms tàs iſaug par teepumibu;

l) Jau no agras jaunibas ar preeku paklpot wezeem, kas ir jaunibas gresnums;

m) Peeklahjigi swetzinat, pateiktees, rozinu dot, paklanitees, kad tee ko sanem u. t. t.

n) Lai tee isturas kaunigi un godigi. Schahdôs tikumôs radinats behrns peenemas gudribâ un peemihlibâ pee Deewa un zilwekeem.

Apskats.

Eekschseme.

Romanowu nama 300 gadu jubilejai par peeminu, Aleksandra parkâ, Maskawâ likts pamats obeliskai.

Par paseminatu maksu skolneeki dabun dselszelu biletes, ja teem ir apleezibas no skolu preekschneezibas, no 1. dez — 15. janwarim un no pehdejâs gawenu nedelas sahkot, weenu mehnesi.

Par angļu **twaikoņa „Wolturno"** pasascheeru glahbschanu Kreewijas twaikoņa „Zar" kapteinis, wina 4 palihgi un 15 matroschi, wisi pa leelakai daļai latweeschi, apbalwoti medaļam un naudu no Nujorkas dsihwibas glahbschanas beedribas.

Zihņa pret schuhpibu. Kasanas gubernâ Nogaiskas sahdschas semneeki eesneeguschi luhgumu, lai slehdz zeema alus bodi. Krasnojarskas gubernâ Ukowas semneeki eesneedsa luhgumu lai slehdz sahdschas degwihņa pahrdotawu. — Basajas pagasts nospreedis slehgt wisas alkohola pahrdotawas zeemâ. — Wjatkâ no 5 sahdscham eenahkuschi luhgumi slehgt degwihņa pahrdotawas. — Sisranas aprinki 7 zeemôs jau slehgtas wisas alus un degwihņa pahrdotawas. — Minskas gubernâ Nowogrudas aprinki wairak pagasti eesneedsa luhgumus, slehgt wisas dsehreenu pahrdotawas.

Drihsumâ sasaukschot wisu ministriju padomi, kura isstrahdaschot programu soleem pret schuhpibu.

Werawas igaunu awise „Woru Teateja" neusnems wairs sludinajamus, kurôs peedahwâ alkoholu.

Eekschleetu ministrija isstrahdajusi projektu par mironu dedsinatawu eerihkoschanu Kreewijâ. Walsts domas weselibas komisija to peenehmusi pirmâ lasijumâ. Sadedsinâs tikai tos, kuŗi dsihwi buhdami isteikuschi schahdu wehleschanos.

Krasnojarskâ apzeetinats bijis atklahtu namu turetajs Halezkis. Winsch 12 seeweetes iswarojis un pehz tam tâs nonahwejis.

Maskawâ no Kremļa pils useets wezs apakschsemes gangis.

Peterburgâ, 19. marta streika dehļ, daschas fabrikas sodija strahdneekus ar atlaischanu, zitus ar naudas sodu.

Peterburgâ ihsâ laikâ nonahwejuschees dauds zilweki.

Maskawas filantrops **Schelaputins** wehlas atwehrt seeweeschu seminaru ar amatneezibas klasem.

Sibirijas latweeschu skolâs aisleegta latweeschu waloda.

Poltawas gubernâ, Lubnas aprinki, 8 pagasti nolehmuschi slehgt wisas reibinoschu dsehreenu pahrdotawas sawâs robeschâs.

Swehtais sinods sino, ka pagahjuschâ gadâ pahrgahjuschas pareisticibâ 15,380 personas: 1002 katoli, 635 protestanti, 6622 weztizibneeki, 1140 sektanti un 1147 schihdi, 187 muhamedani un 3887 pagani. No pareistizigeem pahrgahjuschi: katolôs 1949, protestantôs 265, sektantôs 4915, schihdôs 38, muhamedanôs 20 un paganôs 163 personas.

Kreewijas katolu metropolits Klutschinskis, pehz tautibas polis, atluhdsees no amata. Tas allasch bijis preti latgaleeschu un leischu zenteeneem.

Dr. **Sagorskis un prelats Kurtschinskis**, katolu garidsneeki, kâ „Dsimt. Wehstn." sino, top apwainoti no leischu sinatnu beedribas preekschneeka Dr. Basanowitscha, ka tee Witnas katolu katedralê atlaususchi senâs Leetawas waldneeka Witauta sahrku un isnehmuschi kunigaikschka kroni, kurâ bijuschi dauds dahrgakmenu un zitas waldneeka nosihmes.

Esot isstrahdats likums, ka **pagasta walschu algoschanu** usnemschotees kronis. Jaunais eekahrtojums maksaschot 3,532,900 rbl. gadâ.

Kristigas studentu sawcenibas eesneegtee statuti naw apstiprinati tadehļ, ka tee peelaischot beedrus no daschadam sektem.

Afowâ wairak sahdschas juhrmalâ appludinatas aukas dehļ.

Jauns wilks pastaigajees pa Maskawas eelam, lihds tapis nokerts. Tas bijis ismuzis no kahda swehru dahrsa.

Iszelotschana us Ameriku masinâs, jo tur tagad darba truhkums. Simteem nahkot atpakaļ.

Pleskawas gubernâ, Pokrowâ jaundibinalai latweeschu kreditu beedribai walsts banka atwehlejusi 2000 rubļus pamata kapitalam un 8000 rubļus aisdewuniu preeksch operazijam.

Lai aiskawetu kineeschu, japanu un korejeeschu eezeloschanu Sibirijas austrumos, eezelotajeem uslikschot no 5—10 rbl. pases nodokļus un neeelaidischot slimus.

Rigas jaunais dselsstilts nodots publikas leetoschanai 27. aprili.

Widsemes Tuberkulozes apkaroschanas beedriba 3. maijâ zaur „baltâs pukes" pahrdoschanu luhkos Rigâ dahwanas sawahkt preeksch schis slimibas apkaroschanas.

Automobiļu satikssme starp **Jelgawu un Baussku** atkal nodibinata. To isdara 2 stundâs un maksâ 3 rubļus.

Aduleenes pagastâ, pateizotees muischas ihpaschneekam baronam Tisenhausenam, naw neweena kroga.

Kurſemes gubernas walde isſtrahdajuſi projektu, pehz kura aisleedsams pahrdot reibinoschus dsehreenus uſ laukeem tirgus deenâs, ap weenu wersti tahlu apkahrtnê no tirgus weelas.

Oberpahles mahzitajs apſolijees apmeklet tikai tahdas kristibas, kahſas un behres, kurâs netaps leetoti ſtipri dſehreeni.

Ainaſchu oſtu padſitinâs lihdſ 16 pehdam; makſâs 40,000 rubkus.

Walguma eſerâ, kà „Juhrn." ſino, pee Smahrdes iſſwejota 105 mahrzinas ſmaga lihdaka.

Kurſemes gubernas zeetumâ nepilngadigeem noſeedſneekeem winu noſehdeſchamas laikâ mahzijchot daſchadus amatus preekſchpuſdeenâs un pehzpuſdeenâs daſchadas ſinaſchanas.

Ipikos, kà „Latw. Aw." ſino, pa Leeldeenam ſchuhpojotees, nahwigi ſaſitees kahds Kihwitis un pehz ſaſiſchanâs turpat nogulejis pus deenu beſ jeb kahdas palihdſibas.

Slimus un neſpehtigus behrnus lihdſ 10 gadus wezus un pat wairak nekà weenu, dſelſszeki wedis par brihwu uſ dſeedinatawam, ja tee brauks lihdſi perſonai, kas makſâ pilnu biļeti.

Ewangeliſki luteriſkâs draudſês Widſemê pagahjuſchâ gadâ dſimuſchi 20,990 behrni, miruſchi 18,476. Augſtaku wezumu par 80 gadeem aiſſneeguſchi 701 wihreeſchi un 1094 ſeeweetes. 100 gadus aiſſneeguſchi tik 1 wihreets un 1 ſeeweete. No aiſgahjuſcheem 132 miruſchi zaur paſchnahwibu, 31 zaur ſlepkawam, darbnizâs galu dabujuſchi 14, noſlihkuſchi 120, no pahrdſerſchanâs — 3 wihreeſchi.

Ahrſteem ſinami **ſpitaligi Widſemê** 1. janw. 1914. g. bijuſchi 415.

Traki ſuni parahdijuſchees Jelgawâ.

Jelgawas un Tukuma wilzeeni ſahkot no 27. aprila atſtahjas no jaunâs pagaidu ſtanzijas, kura ir ſtarp Dſirnawu un Gogola eelam, aiſ Dwinſkas ſtanzijas.

Ahrſemes.

Anglijas kehnineh ir apmeklejis Pariſi uſ daſcham deenam.

Franzijas preſidents Puankere ſchowaſar apmeklès Kreewiju uſ 4 deenam.

Saweenotâs Walſtîs **Wakara-Wirdſchinijâ, Beklijâ,** zaur gahſes ſprahdſeenu, kalnu raktuwês apbehrti 200 ſtrahdneeki.

Karſch ſtarp Saweenotam Walſtim un Mekſiku eeſahzees. Amerikanu bagatneeki ſen wehlejàs, lai waretu ſawus leelos uſnehmumus Mekſikâ dabut ſem ſawas flagas. Saw. Walſtis gribeja atpirkt Kalifornijas puſalu, bet Mekſika nepahrdewa. Mekſikaneeſchi neiſweizigi un kuhtri ruhpneezibas uſnehmumos; buhdami pa puſei indianeeſchu laudis, tee labak grib medit un laupit. Tà tee aiſſkar darbigos amerikanus. Amerikani aiſſtahw ſawus pawalſtneekus. Mekſikani greeſchas pee Japaneem, kuri tur eepirkuſchi leelakus ſemes gabalus. Amerikani atkal negrib peelaiſt uſ zeetſemes Japanus, kuri konkurê wiſus. Nu maſa eemeſla labad iſzelàs karſch — iſtenibâ pret Japanas preekſchpulkeem — Mekſikaneem.

20 juhdſes no Alſchiras uſ **kreewu twaikoņa „Komet"**, kurſch wedis benzina lahdinu, notikuſi eksploſija. No 30 zilwekeem 16 iſglahbti.

Ugunswehmejs Etna iſmetot atkal daudſ lahwas.

Frantſchu kapteins Herwè un kahds mechanikis lidojot no Kaſablankas uſ Fezu nolaiduſchees kahdâ weetâ atpuhſtees, kur tos weetejee eedſihwotaji nokahwuſchi.

Muhamedani atkal wajajot kriſtitos Trakijâ, par to greeku patriarchs eeſneedſis proteſtu Konſtantinopolê.

Japanu waldiba nolehmuſe ſuhtit uſ Mekſiku karа kugus, ko atkal wehlak atſauz.

Wehſtulneeks.

Abou 915. „Kr. Wehſtn." ir Latwijas garigas pamodinaſchanas laikraksts un tadehl tam naw eeſpehjams uſnemt rakſtus par to, zik pareiſi waj nepareiſi Sabeedribas preekſchgala wihri rihkojuſchees ar winu rihzibâ uſtizeteem wairakdeſmiteem tuhkſtoſchu rublu. Schahda rakſtura rakſtus warbuht uſnems tàs paſchas ſabeedribas laikraksts waj ari „Draugs".

M. K. — Voſt. Juhs brihnatees, kà Bileams un wina pehznahzeji grib lahdet un reiſem ari lahd to, ko tee eepreekſch ſwehtijuſchi. Newee1 Saweenokàs Walſtis ir laudis, kuri eeſkata, ka ſwehtdeenas ſkolas, m hzitaji, ewangeliſti un ewangeliſazijas ſapulzes ir wajadſigas gan angleem un wahzeeſcheem, bet newis latweeſcheem. Ari ſche Kreewijâ ir wihri, kuri nemitàs gan wahrdeem, gan raksteem paſkaidrot, ka ewangeliſazija wajadſiga kreeweem, bet newis latweeſcheem. Kreewi wehl tizot Deewam, bet latweeſchi eſot attihſtiti. Kas der kulturas tautam — amerikaneem, angleem un wahzeeſcheem, tas ir labs deeſgan ari preekſch latweeſcheem. Tà gan mums ir lihdſ ſchim paſihſtams tikai weens eewehrojams latweeſchu ewangelists, tomehr ſcha weena darbibas panahkumi ir tik leeli un ſwehtibas pilni, ka wairs naw weetà jautajums, waj latweeſcheem wajag ewangelista. Leeliſki apmeklejàs ſapulzes un ſimteem atgreeſto un Deewam ſwehtijuſchos lauſchu ir gaiſchs peerahdijums par to. Wairak ſimts wehſtules, rakſtitas no teem, kas baudijuſchi ſwehtibas, atrodàs ſcha laikraksta redakzijâ. Garigas kuſtibas tizigo draudſês un baſnizàs ir leezibas par to. Wairak leelaku un maſaku jaunu ſapultſchu atwehrſchana un uſtureſchana, neluhkojot uſ pretestibam, ari to ſtahſta. Pati remdeno kriſtigaju aiſbildinaſchanàs, apſkaiſchanàs un bijaſchana ir ſihme, ko tee neſpehj wairs ilgak ſnauſt. Praweeſchi muhſu deenàs ne maſak wajadſigi, kà agrakos laikos. Sinams, ſahtanam wini ir nepatihkami un daſcheem zilwekem ari ir nepatihkama katra laba leeta, kur tee naw par wadoneem. H. Redins.

Ahrſemju abonenteem. Luhdſu nelikt neapdroſchinatàs wehſtulès nedſ naudu nedſ tſekus. Tàs paraſti atnahk tukſchas.

Sludinajumi.

Jaunakais garigu dseju krahjums

sem wirsraksta:

Wehtrâs biruschi seedi

no W. Muhrneeka

nupat isnahzis. Maksâ 25 kap. Apgahdajis J. Zinis, Zehsis. Wairumâ dabujams pee apgahdataja un schâs awises ekspedizijâ. Atkalpahrdewejeem rabats.

Latwijas garigai pamoschanai

isnahkuschi Derigu Rakstu Apgahdneezibas isdewumi:

Deriga Bibliotekа:

Nr. 1. Swehta Gara peepildischana. Tscharlsa Inwuda . . . . 5 kap.
Nr. 2. Swehta Gara zilweka pahrwehrschanas lihmes un Wasaras swehtku ustaukums latweeschu kristigajeem. W. Fetlera . 5 „
Nr. 3. Peltischanas zelsch, drohschiba un preeks. Dschordscha Kattinga — 10 isdewums . . . . . 5 „
Scho treschu deretu katram jaunatgreestam eedot rokâs. Wina man pirmâ tizibas dsihwê daudz palihdsejuse. W. F.
Nr. 4. W. Fetlera apologija (aisbildinaschanâs) . . . . . 5 „
Nr. 5. Leeldeenas preeks. Dr. Talmedscha . . . . . 5 „
Nr. 6. Juhra, waj leela juhras lihs? Tsch. H. Sperdschena swredikis juhrneekeem . . . . . 7 „
Nr. 7. W. Fetlera dseju un rakstu 1. krahjums. Ar autora bildi 60 „
Nr. 8. Wasaras swehtku uguns. Dr. Talmedscha . . . . . 5 „
Nr. 9. Rihta stunda ar Deewu. Dschona Motta . . . . . 3 „
Nr. 10. Elle. Dr. R. A. Toreja . . . . . 5 „
Nr. 11. Waj wezas deribas bauslibu jaisplida jaunas deribas laikâ. H. Redina . . . . . 7 „

Katra no 5 kap. grahmatiņam, isplatischanai daudzumâ nonemot, 100 eksh. — 3 rbl., 500 eksh. — 12 rbl. 50 kap., pasta nauda ihpaschi.

Jelgawas Kommerzbanka.

Jelgawâ, Katoļu eelâ 44. — Tel. 62.

Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas namâ.

(1899. gadâ dibinatâ Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas Krahſchanas-Aiſdoſchanas Sabeedriba 1912. g. 31. okt. pahrwahrdota par „Jelgawas Kommerzbanku").

„Jelgawas Kommerzbanka" iſdara wiſadas banku operazijas, kà **peenem noguldijumus, iſſneedſ aiſdewumus, iſdara premiju bileſchu apdroſchinaſchanu** pret amortiſaziju u. t. t.

Prozentu mehrs: noguldijumeem 6% gadâ (nenowelkot krona kuponnodokļus), telefona rehkina noguldijumeem 5%; **aiſdewumeem:** 6½ lihdz 8%.

Noguldijumus peenem ari pa paſtu peeſuhtitus un ſapat tos un winu prozentes iſſuhta. Adreſe: Митавскому Коммерческому Банку, гор. Митава.

1913. g. 1. janwarî bilanze **6.378.290** rbl. **05** kap.
Noguldijumu kopſuma **4.899.322** rbl. **33** kap.
Akziju kapitals un zitti bankâ eſoſchi droſchibas kapitali **1.074.787** rbl. **10** kap.

Rigas Krahſchanas un Aiſdoſchanas Beedriba.

Lielâ Kewas eelâ 17,

„Suworowa eelas stuhri."

Telefons Nr. 12-27. „ „ Telefons Nr. 12-27.

Uſ 31. dezembri 1913. gadu

Druſchibas kapit. 2,505,698 r. 41 k.
Bilanze 1,808,188 rbl. 63 kap.

Maksâ par noguldijumeem 6%, par krahj-noguldijumeem 5%, par tekoſcheem noguldijumeem 4%.

Kem par aiſdewumeem 7—8%.

— Iſihre droſchibas nodaļas, tehrauda kambari. —

Kà to dara

Neaſmirſteet aprwaizatees. Eſsuhtet tikai ſawu pareiſo adreſi (par atbildi 7 k. mar.). Mehs jums peeſuhtiſim paſkaidrojumus, ak weegli juhs wareet pee ſewis mahjâ ſtrahdajot

50, 100 rbl. un wairak mehneſi nopelnit zauru g. Einaſchana naw nebuht wajadſiga. Tahlums nawno ſwaru. Peedahwajums ir pilnigi pareiſs katram preekſch un nekas kopeis ar agenturam.

Tomas H. Wiltit Kunan un Ko.

St. Peterburgâ, Newſky pr. 40—42.—21.

Отд. Москва, Красн. вор. д. Афремова.

Kriſtigu rakſtu iſplatiſchanai tuhlin wajadſigs

kolporteers

K. Pauziſcha grahmatu weikalam, Limbaſchôs, Лифл. губ.

Nr. 5. Saturs.

Teodoras: Jau atkal! — **Teol. dakt. A. R. Toreja:** Swehtais Gars kà Eepreezinatajs. — **W. Fetlera:** Deewa wahrda walkaſchana. — **Arnolda:** Kahdt bija pirmee kriſtigajſ? — **Teodoras:** Zihnas beedrim. — **Sprizeneeka:** Sapnis. — **Pigmeja:** Kas ir pateeſiba. — **H. Redina:** Rakſti par Ameriku. — **N. Midltona:** Kahda kriſtigaja peedſihwojumi. — 1 wehſtule ſem wirsraksta: „Mana atgreeſchanâs wehſture". — **J. Kraſtina:** Dwehſeles zihninſch. — **Jaunibai.** — **Miſione.** — **E. Kuteinikowas un Jaſnowſkajas:** Starptautiſkà Bibeles ſtudija. — **Audſinaſchanai.** — **Apſkats.** — **Wehſtulneeks.** — **Sludinajumi.**

Redaktors-iſdewejs: W. Fetlers. — Rigâ, Hoſpitala eelâ Nr. 24.

Drukajis P. Gailis Rigâ, Jahņa eelâ Nr. 8. (eepretim Jahņa baſnizai).